Георги Чолаков

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА АУДИОВИЗУАЛНАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ*

2012

* изработването на тази стратегия е базирано на Методология за стратегическо планиране в Република България, Статистическа рамка на ЮНЕСКО за културните области и с подкрепата на инж.Николай Николов

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА АУДИОВИЗУАЛНАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ

С реформата от 1991 година във филмовата индустрия, като неразделна част от аудиовизуалната индустрия, бе прекратено издържането на структури и се премина към проектно финансиране. За периода 1991 – 1995 бяха съкратени над 6800 души, което към днешна дата при средна заплата за сектор "Култура" би представлявало над 60 милиона разход за бюджета. На бюджетна издръжка към момента са Българска национална телевизия, ИА "Национален филмов център" и Българска национална филмотека.

Структурите, свързани с производството, разпространението и показа са юридически лица със 100% частни капитали. Като се изключат собствениците на мултиплексите, останалите структури обикновено представляват микро предприятия с персонал до 10 души.

Създателите на филми и аудиовизулни произведения (носителите на авторски права), както и спомагателният технически, състав свързан с тази дейност обикновено са самоосигуряващи се лица.

А. ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АУДИОВИЗУАЛНАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ ЗА ИЗМИНАЛИЯ 20 ГОДИШЕН ПЕРИОД

В контекста на европейската политика: *"Аудиовизуалните и в частност филмовите произведения играят важна роля във формирането на Европейските идентичности, както по отношение на общите аспекти, споделяни в цяла Европа, така и по отношение на културното многообразие, характеризиращо нашите различни традиции и истории. Поради широкото им влияние в обществото те представляват основен елемент за доброто функциониране на нашите демокрации. Те също така стоят в сърцевината на промените, идващи като резултат от развитието на Информационното общество: новите технологии предоставят нови възможности за насърчаване на културата и опазването на културното наследство, както и за увеличаването на взаимното разбирателство в Европа."*[1] **отрицателни последици за развитието на аудиовизуалната индустрия в изминалия 20 годишен период са**:

I. **Рязко съкращаване на достъпа на българския зрител до произведения на български език и европейски произведения**. Основни фактори за това са:

1. безотговорна приватизация на съществуващите киносалони;
2. рязко съкращаване броя на местата за показ на филми**:** от 2174[2] през 1990 г. броят на киносалоните през 2011 г. спада на 43 като екраните са 150[3];
3. монополно положение на мултиплексите собственост на Cinema City International (51[4] екрана или 34,00%[5]) и Кино Арена ЕООД (69[6] екрана

---

[1] COM(2001) 534 финален – Съобщение на Комисията към Съвета, към Европейския парламент, към Икономическия и Социален комитет и към Регионалния комитет по някои правни аспекти, свързани с филмови и други аудиовизуални произведения

[2] Статистически годишник 1993, стр.299, таблица 3, Изд. НСИ, София 1993

[3] http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24

[4] http://www.cinemacity.bg

или 46,00%[7]) концентрирани в София, Пловдив, Варна, Бургас, Велико Търново, Стара Загора, Плевен и Русе, които формират през 2011 година 80,85%[8] от брутните приходи и 76,94%[9] от зрителите;

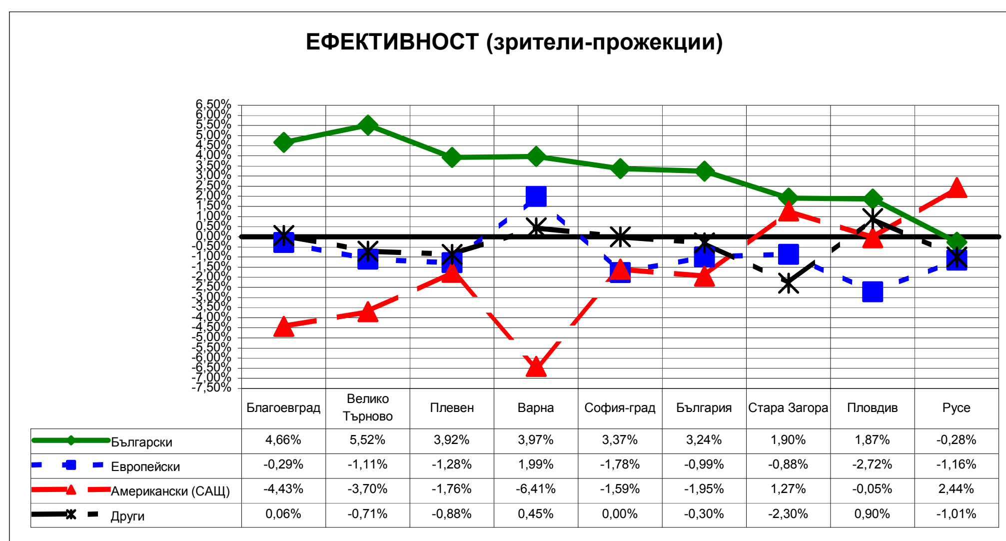
4. сливането на разпространителската дейност със собственоста на мултиплексите (Cinema City International NV собственик на Форум филм България[10] и Стефан Стефанов Минчев - собственик на[11] АСГ АД, Александра груп холдинг ООД, Кино Арена ЕООД) в едни и същи лица се отразява и на репертоарната им политика. Въпреки 27 393[12]-те (10,73%) прожекции на български филми, формиращи 11,69% от брутоприходите през 2011 година, този факт не улеснява достъпа на българския филм на екраните им (виж таблици 1 и 2 и фигури 1 и 2);

Таблица 1[13]

	разпространител	приходи		заглавия	
		[$]	[%]	[бр.]	[%]
	България	22 642 568	100,00%	117	100,00%
1.	Форум филм	8 699 914	38,42%	30	25,64%
2.	Александра	8 037 322	35,50%	45	38,46%
	р.1+р.2	16 737 236	73,92%	75	64,10%
3.	А+	2 468 915	10,90%	25	21,37%
4.	Тандем	1 989 024	8,78%	9	7,69%
5.	Други	1 447 393	6,39%	8	6,84%
6.	Средно за заглавие	193 526	0,85%	1	0,85%

Таблица 1 – приходи на разпространителите от премиерни заглавия през 2011 година

фигура 1[14]

	Благоевград	Велико Търново	Плевен	Варна	София-град	България	Стара Загора	Пловдив	Русе
Български	4,66%	5,52%	3,92%	3,97%	3,37%	3,24%	1,90%	1,87%	-0,28%
Европейски	-0,29%	-1,11%	-1,28%	1,99%	-1,78%	-0,99%	-0,88%	-2,72%	-1,16%
Американски (САЩ)	-4,43%	-3,70%	-1,76%	-6,41%	-1,59%	-1,95%	1,27%	-0,05%	2,44%
Други	0,06%	-0,71%	-0,88%	0,45%	0,00%	-0,30%	-2,30%	0,90%	-1,01%

фиг.1. – отразява в проценти разликата между относителния дял на прожекциите на български филми и относителния дял на зрителите на български филми през 2011 година

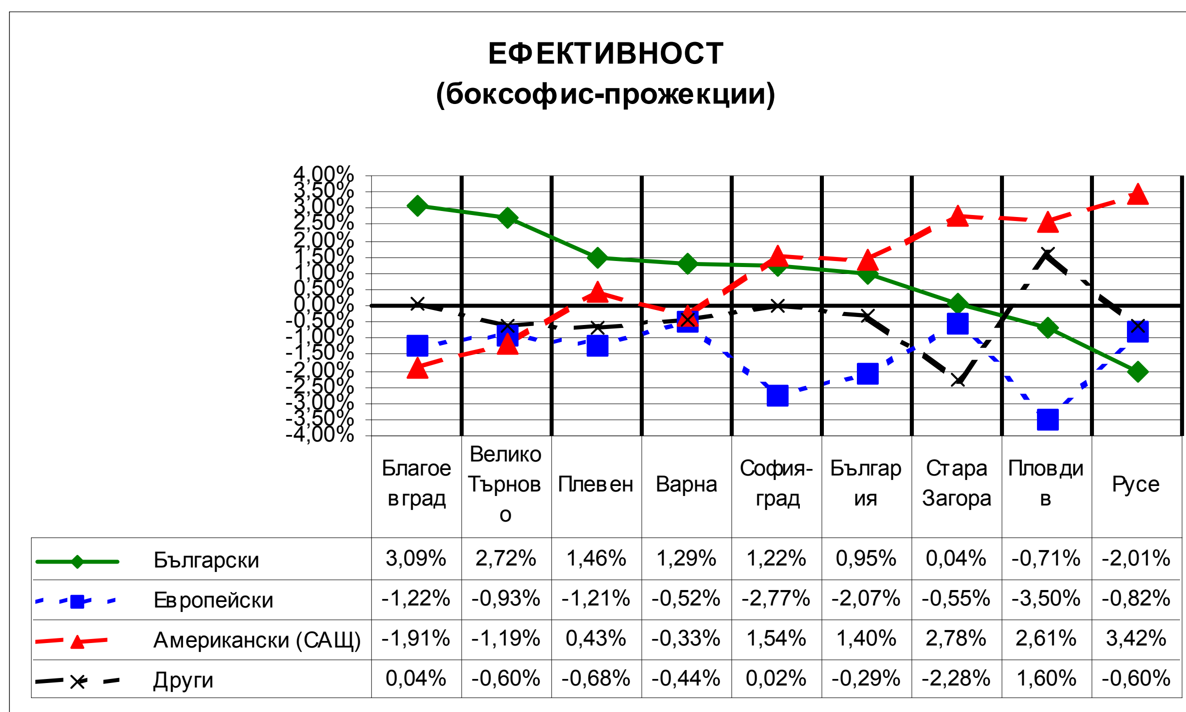
5 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=646#cont
6 http://www.kinoarena.com
7 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=646#cont
8 пак там
9 пак там
10 http://www.forumfilm.bg/ceginformacio.php
11 https://public.brra.bg/CheckUps/Verifications/VerificationPersonOrg.ra
12 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=646#cont
13 http://boxofficemojo.com/intl/bulgaria/yearly/?yr=2011&p=.htm
14 Г.Чолаков на база таблица 2

Таблица 2 - ПРОЖЕКТИРАНИ ФИЛМИ СПОРЕД НАЦИОНАЛНОСТТА ИМ ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2011 ГОДИНА[15]

Области	**Прожекции**		**Зрители**		**Приходи от билети**			**Насе-ление[16]**
Филми по националност	**бр.[17]**	**[%]**	**бр.[13]**	**[%]**	**[лв.][12]**	**[%]**	**[%]**	
Общо за страната	**255 190**	**100,00%**	**4 648 575**	**100,00%**	**35 717 427**	**100,00%**		**7 327 224**
Български	27 393	10,73%	649 839	13,98%	4 175 065	11,69%		
Европейски	16 980	6,65%	263 259	5,66%	1 638 752	4,59%		
Американски (САЩ)	200 587	78,60%	3 563 227	76,65%	28 575 794	80,01%		
Други	10 230	4,01%	172 250	3,71%	1 327 816	3,72%		
София (столица)	**121 504**	**100,00%**	**2 715 973**	**100,00%**	**21 634 397**	**60,57%**	**100,00%**	**1 296 615**
Български	13 430	11,05%	391 635	14,42%	2 654 377	7,43%	12,27%	
Европейски	9 451	7,78%	163 017	6,00%	1 082 790	3,03%	5,00%	
Американски (САЩ)	94 848	78,06%	2 076 858	76,47%	17 221 769	48,22%	79,60%	
Други	3 775	3,11%	84 463	3,11%	675 461	1,89%	3,12%	
Пловдив	**31 975**	**100,00%**	**545 001**	**100,00%**	**4 127 022**	**11,55%**	**100,00%**	**680 884**
Български	3 427	10,72%	68 600	12,59%	413 144	1,16%	10,01%	
Европейски	1 872	5,85%	17 108	3,14%	97 102	0,27%	2,35%	
Американски (САЩ)	24 577	76,86%	418 620	76,81%	3 279 918	9,18%	79,47%	
Други	2 099	6,56%	40 673	7,46%	336 858	0,94%	8,16%	
Варна	**34 474**	**100,00%**	**550 157**	**100,00%**	**4 103 185**	**11,49%**	**100,00%**	**474 344**
Български	3 629	10,53%	79 745	14,49%	484 819	1,36%	11,82%	
Европейски	2 011	5,83%	43 041	7,82%	218 094	0,61%	5,32%	
Американски (САЩ)	28 376	82,31%	417 603	75,91%	3 363 933	9,42%	81,98%	
Други	458	1,33%	9 768	1,78%	36 339	0,10%	0,89%	
Русе	**18 903**	**100,00%**	**257 402**	**100,00%**	**1 839 956**	**5,15%**	**100,00%**	**233 767**
Български	1 961	10,37%	25 990	10,10%	153 960	0,43%	8,37%	
Европейски	608	3,22%	5 306	2,06%	44 160	0,12%	2,40%	
Американски (САЩ)	14 348	75,90%	201 650	78,34%	1 459 560	4,09%	79,33%	
Други	1 986	10,51%	24 456	9,50%	182 276	0,51%	9,91%	
Стара Загора	**24 741**	**100,00%**	**217 112**	**100,00%**	**1 756 138**	**4,92%**	**100,00%**	**331 135**
Български	2 242	9,06%	23 810	10,97%	159 896	0,45%	9,10%	
Европейски	1 009	4,08%	6 953	3,20%	62 002	0,17%	3,53%	
Американски (САЩ)	19 887	80,38%	177 282	81,65%	1 460 437	4,09%	83,16%	
Други	1 603	6,48%	9 067	4,18%	73 803	0,21%	4,20%	
Велико Търново	**6 146**	**100,00%**	**96 909**	**100,00%**	**781 310**	**2,19%**	**100,00%**	**256 279**
Български	463	7,53%	12 649	13,05%	80 130	0,22%	10,26%	
Европейски	265	4,31%	3 107	3,21%	26 436	0,07%	3,38%	
Американски (САЩ)	5 335	86,80%	80 532	83,10%	668 914	1,87%	85,61%	
Други	83	1,35%	621	0,64%	5 830	0,02%	0,75%	
Плевен	**2 133**	**100,00%**	**51 604**	**100,00%**	**436 611**	**1,22%**	**100,00%**	**266 865**
Български	176	8,25%	6 279	12,17%	42 397	0,12%	9,71%	
Европейски	104	4,88%	1 854	3,59%	16 012	0,04%	3,67%	
Американски (САЩ)	1 804	84,58%	42 738	82,82%	371 149	1,04%	85,01%	
Други	49	2,30%	733	1,42%	7 053	0,02%	1,62%	
Благоевград	**3 832**	**100,00%**	**92 023**	**100,00%**	**431 480**	**1,21%**	**100,00%**	**322 025**
Български	425	11,09%	14 492	15,75%	61 171	0,17%	14,18%	
Европейски	451	11,77%	10 566	11,48%	45 525	0,13%	10,55%	
Американски (САЩ)	2 934	76,57%	66 383	72,14%	322 120	0,90%	74,65%	
Други	22	0,57%	582	0,63%	2 664	0,01%	0,62%	
области без киносалони с постоянни прожекции								**3 861 914**

15 Г.Чолаков
16 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=2506#cont
17 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=19&a1=376&a2=377&a3=378#cont

фигура 2[18]

	Благоевград	Велико Търново	Плевен	Варна	София-град	България	Стара Загора	Пловдив	Русе
Български	3,09%	2,72%	1,46%	1,29%	1,22%	0,95%	0,04%	-0,71%	-2,01%
Европейски	-1,22%	-0,93%	-1,21%	-0,52%	-2,77%	-2,07%	-0,55%	-3,50%	-0,82%
Американски (САЩ)	-1,91%	-1,19%	0,43%	-0,33%	1,54%	1,40%	2,78%	2,61%	3,42%
Други	0,04%	-0,60%	-0,68%	-0,44%	0,02%	-0,29%	-2,28%	1,60%	-0,60%

фиг.2. – отразява в проценти разликата между относителния дял на прожекциите на български филми и относителния дял на приходите от билети от български филми през 2011 година, като трябва да се отчете, че средната цена на билет за български филм е 19,89% по ниска от тази за американски филм

5. 4 567 806 или 62,02% от българските граждани нямат достъп до кинопрожекции[19];

6. снижаване покупателната способност на населението, като в края на 2010 г. средномесечният разход на едно домакинство за свободно време, културен отдих и образование е спаднал на 8,08 лв.[20], което съотнесено с данните на Eurostat[21], представлява по 0,0034 (34/10000) лева месечно за посещение на кино, театър и концерти, или 0,042% от разходите на едно домакинство при средно за Европейския съюз (27 страни) 0,27% или 6,47 пъти по-малко. По този показател посещението на кино се превръща в луксозна стока за българския потребител;

7. липсата на задължения и наличие на такива само с пожелателен характер[22] към доставчиците на аудиовизуални медийни услуги за показ на европейски филми и произведения на български език. През 2011 година обемът на различните видове филми в програмите им е от

---

18 Г.Чолаков на база таблица 1

19 редовни кинопрожекции има само в Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Габрово, Плевен, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, София и Стара Загора (по данни на http://inews.bg/%D0%9A%D0%B8%D0%BD%D0%BE-%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_l.ml.html) с общо население от 2 796 764 души, при общо население на страната от 7 364 570 души от последното преброяване (http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=19)

20 http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=21&a1=117&a2=118&a3=2236#cont

21 Cultural statistics, p.203-204 Table 9.3. Eurostat, Household Budget Survey

22 Закон за радиото и телевизията, чл.19а, ал.1 – “Най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, трябва да е предназначено за европейски произведения, когато това практически е възможно.”

201 119[23] часа или 29,44 % от общото програмно време като присъствието на български и европейски филми е незначително. През последните двадесет години програмното време (пазара) на телевизионните оператори се е увеличил от 5 998 часа[24] през 1991 г. на 683 127[25] часа;

8. намаляване броя на създадените пълнометражни български игрални филми за кино и телевизионен екран от 30[26] през 1991 на 14[27] през 2010 г., като следствие от силно намаленото финансиране на производството и увеличаване цените на услугите от приватизацията на "Бояна филм" АД;

II. **Силно съкращаване на средствата за финансиране създаването на български филми**. Основни фактори, предизвикващи това са:

1. нерегламентиране финансирането на сектора до 2003 г., като средствата се определят на произволен принцип, което е видно от таблица 3;

2. независимо от регламентиране финансирането на производството, разпространението и показа със Закона за радиото и телевизията и Закона за филмовата индустрия средствата продължават да се отпускат на произволен принцип през годините, което е видно от таблици 4 и 5 (от 2005 до 2011);

3. при финансирането на аудиовизуалната индустрия не се отчита обстоятелството, че преди реформата през 1991 година системата е обхващала пълния цикъл: производство-разпространение-показ на филми и освен целевите средства**,** отпускани от бюджета за производството на филми са били използвани и приходите от пазара. През 1990 г. приходите от пазара са били 40 891 914, а заедно със средствата от бюджета сумата за производство на филми е надхвърляла 60 милиона лева;

---

[23] http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=655&a2=657#cont
[24] Статистически годишник 1993, стр.303, таблица 12, Изд. НСИ, София 1993
[25] http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=655&a2=657#cont
[26] Статистически годишник 1993, стр.299, таблица 4, Изд. НСИ, София 1993
[27] http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=648&a2=649#cont
[28] ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1992 г. [Обн., ДВ, бр. 31 от 14.04.1992 г., в сила от 14.04.1992 г., изм., бр. 80 от 2.10.1992 г.];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1993 г. [Обн., ДВ, бр. 55 от 26.06.1993 г., в сила от 1.01.1993 г., изм., бр. 108 от 24.12.1993 г., в сила от 24.12.1993 г., изгубил значение];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1994 г. [Обн., ДВ, бр. 22 от 15.03.1994 г., изм., бр. 88 от 26.10.1994 г.];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1995 г. [Обн., ДВ, бр. 46 от 19.05.1995 г.; Решение № 17 от 3.10.1995 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 93 от 20.10.1995 г., изм. и доп., бр. 1 от 2.01.1996 г];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1996 г. [Обн., ДВ, бр. 16 от 23.02.1996 г., изм. и доп., бр. 28 от 2.04.1996 г., бр. 46 от 29.05.1996 г., в сила от 29.05.1996 г., бр. 68 от 9.08.1996 г., бр. 79 от 17.09.1996 г.; Решение № 17 от 3.10.1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 88 от 18.10.1996 г.; изм. и доп., бр. 108 от 20.12.1996 г., в

Таблица 3 [хиляди долара]

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Министерство на културата[28]	15 052	19 459	20 981	16 818	23 892	12 928	12 148*	16 182*	21 279*	20 191*
От тях субсидия филми[29]	1 302	1 199	1 364	996	1 072	434	260	428	616	714
Българска национална телевизия[28]	13 464	12 111	16 968	12 535	18 443	10 032	9 180*	12 140*	21 917*	15 951
От тях субсидия филми[30]	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	1 377	1 821	3 288	1 595
ОБЩО:	28 516	31 570	37 950	29 353	42 334	22 960	21 328	28 322	43 196	36 142
От тях субсидия филми	1 302	1 199	1 364	996	1 072	434	1 637	2 249	3 832	2 159
Средногодишен курс USD[31]	19,20	23,35	27,64	54,24	67,18	176,09	1675,82	1750,55	1,84	2,13

4. непознаване на спецификата на филмопроизводството и Европейската политика и практика в аудиовизуалната сфера от страна на представителите на законодателната и изпълнителната власт като ясен пример за това е абсурдната промяна на чл.17 от Закона за филмовата индустрия (фактическото обезсмисляне на закона) със Закона за държавния бюджет на Република България[32];

сила от 20.12.1996 г., попр., бр. 109 от 27.12.1996 г.; Решение № 22 на Конституционния съд на РБ от 10.12.1996 г. - бр. 1 от 3.01.1997 г.];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1997 г. (*субсидия и собствени приходи) Обн., ДВ, бр. 52 от 1.07.1997 г., в сила от 1.07.1997 г.;
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1998 г. (*субсидия и собствени приходи) [Обн., ДВ, бр. 123 от 22.12.1997 г., в сила от 1.01.1998 г., доп., бр. 71 от 23.06.1998 г.];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (*субсидия и собствени приходи) [Обн., ДВ, бр. 155 от 29.12.1998 г., в сила от 1.01.1999 г.; Решение № 17 на Конституционния съд на РБ от 16.12.1999 г. - бр. 113 от 28.12.1999 г., изм., бр. 1 от 4.01.2000 г., в сила от 1.01.1999 г.];
ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2000 г. (*субсидия и собствени приходи)[Обн., ДВ, бр. 1 от 4.01.2000 г., изм., бр. 31 от 14.04.2000 г., в сила от 1.01.2000 г., бр. 92 от 10.11.2000 г., в сила от 1.01.2001 г.];

29 Национален филмов център;

30 ЗАКОН за радиото и телевизията [Обн., ДВ, бр. 77 от 10.09.1996 г.; Решение № 21 от 14.11.1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 102 от 29.11.1996 г.; изм. и доп., бр. 112 от 28.11.1997 г., в сила от 28.11.1997 г., отм., бр. 138 от 24.11.1998 г.]
ЗАКОН за радиото и телевизията [Обн., ДВ, бр. 138 от 24.11.1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд на РБ от 25.06.1999 г. - ДВ, бр. 60 от 2.07.1999 г.; изм., бр. 81 от 14.09.1999 г., в сила от 15.12.1999 г., изм. и доп., бр. 79 от 29.09.2000 г.];

31 Геополи ООД на базата на дневния бюлетин на БНБ и Статистически годишници на НСИ

32 § 83. (Обявен за противоконституционен с РКС № 1 от 2011 г. - ДВ, бр. 31 от 2011 г.) В Закона за филмовата индустрия (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; изм., бр. 28, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 98 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г.) чл. 17 се изменя така:
"Чл. 17. Ежегодно в Закона за държавния бюджет на Република България **при възможност** се предвижда:
1. субсидия за агенцията, чийто годишен размер се определя на база сумата на средностатистическите бюджети за предходната година съответно **до** 7 игрални филма, **до** 14 пълнометражни документални филма и **до** 160 минути анимация;
2. средства за членски внос в международни организации, фондове и програми в областта на филмовата индустрия, в които членува Република България;
3. средства за издръжка на агенцията."

Таблица 4 [лева]

Година	Субсидия за филмопроизводство				
	заявена от ИА "НФЦ" м.февруари предходната година[33]	Методика, съгл.чл.17, т.1 от Закона за филмовата индустрия[34]	утвърдена съгл.ПМС от бюджета на Министерство на културата	отчет за касовото изпълнение на Министерство на културата[35]	неизпълнение на чл.17, т.1 от Закона за филмовата индустрия к.5-к.3
1	2	3	4	5	6
2005	7 266 046	7 575 861	6 120 000	5 793 341	-1 782 520
2006	8 252 520	9 542 706	6 200 000	5 516 994	-4 025 712
2007	8 819 085	9 885 789	6 600 000	6 600 000	-3 285 789
2008	10 237 812	11 563 204	10 900 000	10 900 000	-663 204
2009	16 101 968	17 916 288	16 000 000	11 794 400	-6 121 888
2010	19 000 000	18 986 296	9 090 000	9 090 641	-9 895 655
2011[36]	15 517 433	16 620 280	10 100 000	9 879 460	-6 740 820
	85 194 864	92 090 424	65 010 000	59 794 735	**-32 515 588**

Таблица 5[37] [лева]

Години	Размер на субсидията по бюджета на БНТ, ползвана за база за формиране на средства за филмопроизводство	Средства за филмопроизводство по бюджета на БНТ съгл. чл.71, т.2 от ЗРТ	Касово изпълнение на чл.71, т.2 от ЗРТ	Неизпълнение на позиция филмопроизводство (на чл.71, т.2 от ЗРТ) к.4-к.5
1	2	3	4	5
1998	21 246 397	2 124 639	252 127	-1 872 512
1999	27 437 043	2 743 704	2 302 509	-441 195
2000	33 956 432	3 395 643	2 664 172	-731 471
2001	33 473 733	3 347 373	2 940 986	-406 387
2002	40 826 006	4 082 600	1 517 198	-2 565 402
2003	41 061 870	4 106 187	4 062 435	-43 752
2004	47 123 000	4 712 300	4 865 556	153 256
2005	52 523 177	5 252 317	4 231 512	-1 020 805
2006	50 212 560	5 021 256	4 709 245	-312 011
2007	56 000 500	5 600 050	5 369 384	-230 666
2008	57 766 500	5 776 650	3 217 821	-2 558 829
2009	61 022 880	6 102 288	2 714 032	-3 388 256
2010	51 980 000	5 198 000	2 552 200	-2 645 800
Всичко:		57 463 007	41 399 177	**-16 063 830**

[33] доц.Биляна Томова, Диана Андреева "Филмова индустрия", таблица 3, стр. 14 Обсерватория по икономика на културата 2010

[34] Методика за определяне субсидията на ИА "НФЦ" съгласно изискванията на чл.17,т.1 и §1, т.т.14,15 и 16 от ЗФИ приета от НСК на 14.07.2008 г.

[35] колона 5 - http://mc.government.bg/page.php?p=141&s=235&sp=0&t=0&z=0

[36] колона 4 - ПМС 334/29.12.2009, Приложение № 2, т.10, програма 4, ред Субсидия за творчески проекти - Обн. ДВ. бр.2 от 7 Януари 2011г.

[37] доц.Биляна Томова, Диана Андреева "Филмова индустрия", табица 5, стр.16 Обсерватория по икономика на културата 2010

5. непознаване на спецификата на филмопроизводството и Европейската политика и практика в аудиовизуалната сфера от страна на представителите на законодателната и изпълнителната власт като ясен пример за това е абсурдната промяна на чл.17 от Закона за филмовата индустрия (фактическото обезсмисляне на закона) със Закона за държавния бюджет на Република България[38];

III. **Неполагане грижи за съхранение на националния аудиовизуален архив.** Основни фактори за това са:

1. липса на хранилища, отговарящи на техническите изисквания за съхранение на оригиналните носители и копията на аудиовизулните произведения;
2. липса на средства за консервация и реставрация на фондовете, съхранявани в Българска национална филмотека и Българска национална телевизия;
3. липса на средства за дигитализация на архивите.

IV. **Несъответствие на правната рамка в аудиовизуалната сфера с европейските политики, норми и практика**.

1. липсва нормативен документ, позволяващ подпомагане по програмите на обучение на програма МЕДИА на Европейския съюз, както и практическото обучение на кадри в аудиовизуалния сектор[39];
2. с последните промени на Закона за авторското право и сродните му права[40], и по специално на чл.26, се удовлетвориха корпоративни интереси на доставчиците на аудиовизуални медийни услуги и мобилните опрератора в ущърб на авторите и в пълно противоречие с духа на европейските норми[41].
3. България все още не е ратифицирала Европейската конвенция за опазване на аудиовизуалното наследство[42];

---

[38] § 83. (Обявен за противоконституционен с РКС № 1 от 2011 г. - ДВ, бр. 31 от 2011 г.) В Закона за филмовата индустрия (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; изм., бр. 28, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 98 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г.) чл. 17 се изменя така:
"Чл. 17. Ежегодно в Закона за държавния бюджет на Република България **при възможност** се предвижда:
1. субсидия за агенцията, чийто годишен размер се определя на база сумата на средностатистическите бюджети за предходната година съответно **до** 7 игрални филма, **до** 14 пълнометражни документални филма и **до** 160 минути анимация;
2. средства за членски внос в международни организации, фондове и програми в областта на филмовата индустрия, в които членува Република България;
3. средства за издръжка на агенцията."

[39] РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 800/2008 НА КОМИСИЯТА

[40] ДВ. бр.25 от 25 Март 2011г.

[41] Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society и COM(2008) 466 окончателен – Зелена книга – “Авторското право в икономиката на знанието”;

[42] http://conventions.coe.int/treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=183&CM=0&DF=&CL=ENG

4. Основни недостатъци, които могат да се отбележат в Закона за филмовата индустрия и правилника за прилагането му са:

4.1. не се отчита дългосрочния процес при създаването на аудиовизуални произведения[43], което води до блокиране на публични средства в сметки на продуценти;

фигура 3[44]

фиг.3 – периоди на движение на паричния поток при създаване на пълнометражно аудиовизуално произведение в българската практика

4.2. не са регламентирани максимални срокове за осъществяване на различните производствени периоди, което води до блокиране на средства и невъзможност за планиране;

4.3. няма правила за формирането на Националните художествени комисии, които да ограничат конфликта на интереси и корупционните практики и като резултат от това е появата на значителен брой юридически лица с нестопанска цел във филмовата индустрия;

4.4. не е регламентирано задължението за ограничаване достъпа за финансиране на собствениците на продуцентски компании, които не са изпълнили договорните си задължения, което при облегчените условия за вписване на нови търговски субекти позволява лесно заобикаляне на законовите ограничения;

4.5. пускането на проекти за производство без определен размер на отпусканите публични средства от една страна е пряко нарушение на европейските изисквания за държавните помощи, а от друга не дава яснота на продуцента какъв е размера на търсените от него средства;

4.6. от една страна органа определящ размера на финансирането на даден проект (Финансовата комисия) не носи юридическа отговорност за своите предложения, а от друга - досегашната практика показва, че

43 Olivier Debande, Guy Chetrit – “THE EUROPEAN AUDIOVISUAL INDUSTRY: AN OVERVIEW” European Investment Bank, 2001

44 Г.Чолаков

Таблица 6

лимит	НХК протокол №	НХК протокол дата	Заповед №	Заповед дата	т.	оценка	заглавие	рег№	продуцент	режисьор	сценарист	Заповед №	Заповед дата	т.	Заповед №	Заповед дата	т.	бюджет субсидия	бюджет %	бюджет бюджет	общ бюджет %	общ бюджет бюджет	
							"Козел"	05И094	"БъРъ Филм" ООД	Георги Дюлгеров	Георги Дюлгеров	004	04.02.2008	01	011	19.03.2008	01	1 130 000	74,21%	1 522 706			
	01	18.04.2006					"Мечтание за цвят"/"Непознатата"/	06И012	"Камера" ООД	Михаил Пандурски	М.Пандурски,Н.Акимов, Ал.Миндадзе				066	17.07.2008	01	1 200 000	44,23%	2 713 091			
	01	16.04.2007					"Мисия "Лондон"	05И056	"СИА Адвъртайзинг" ООД	Димитър Митовски	Алек Попов	059	17.06.2008	2.1.	073	17.07.2008	01	1 076 000	49,00%	2 195 918			
	01	16.04.2007	024	19.03.2009			"Мисия "Лондон"	05И056	"СИА Адвъртайзинг" ООД	Димитър Митовски	Алек Попов	061	09.06.2009	01	071	23.06.2009	01	232 000	21,56%	увеличение			
	01	16.04.2007					"Мисия "Лондон"	05И056	"СИА Адвъртайзинг" ООД	Димитър Митовски	Алек Попов	061	09.06.2009	01		общо		1 308 000	52,70%	2 481 973			
	01	16.04.2007					"Похищението"	06И070	"Лъки" ЕООД	Пламен Масларов	Боян Биолчев				019	07.04.2008	02	741 000	64,83%	1 142 989			
	01	18.04.2006					"Зад кадър"	06И073	"Гала Филм" ООД	Светослав Овчаров	Руси Чанев, Хр.Тот	110	28.10.2008	02	130	08.12.2008	03	237 000	31,98%	увеличение			
	04	29.11.2006					"Раци"	06И073	"Клас" ЕООД	Иван Черкелов	Иван Черкелов				019	07.04.2008	01	920 300	79,85%	1 152 536			
	01	18.04.2006					"Тилт"	06И112	"Чучков Брадърс" ООД	Виктор Чучков-син	Виктор Чучков-син, Борислав Чучков,Димитъ				079	30.07.2008	01	930 000	55,14%	1 686 616			
	01	16.04.2007					"Стъпки в пясъка"/(Къща без прозо	07И020	"Профилм" ЕООД	Ивайло Христов	Ивайло Христов				094	12.09.2008	01	1 124 000	64,64%	1 738 861			
	01	16.04.2007	024	19.03.2009			"Стъпки в пясъка"/(Къща без прозо	07И020	"Профилм" ЕООД	Ивайло Христов	Ивайло Христов	061	09.06.2009	02	071	23.06.2009	02	184 000	16,37%	увеличение			
	01	16.04.2007	024	19.03.2009			"Стъпки в пясъка"/(Къща без прозо	07И020	"Профилм" ЕООД	Ивайло Христов	Ивайло Христов	061	09.06.2009	02	071	общо		1 308 000	75,24%	1 738 437			
							"Невинно твоя"	07И030	ЕТ"Колар-К.Коларов"	Киран Коларов	Киран Коларов	095	12.09.2008	06	102	29.09.2008	03	101 800	?%	увеличение			754 800
	01	16.04.2007					"Лъжесвидетел"	07И063	"Клас" ЕООД	Иглика Трифонова	Иглика Трифонова	078	24.07.2008	01	081	31.07.2008	01	22 400	подготовка				
							2008																
83/01.08.2008 - 5 500 000 лв	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.3.	414	"Кралица Виктория"	05И092	ЕТ "РФФ Интернешънъл-(	Мая Виткова	Мая Виткова				133	12.12.2008	02	31 000	подготовка				преразход 1 265 700 лв
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.3.	414	"Кралица Виктория"	05И092	„Тристан филм"ЕООД	Мая Виткова	Мая Виткова	052	23.04.2010	03	057	30.04.2010	02	1 100 000	69,04%	1 593 279			
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.2.	434	"Досието Петров"	05И105	"Камера" ООД	Георги Баланов	Жан-Клод Кариер,	110	28.10.2008	05	130	08.12.2008	04	52 700	подготовка				
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.2.	434	"Досието Петров"	05И105	"Камера" ООД	Георги Баланов	Жан-Клод Кариер,	014	08.02.2010	01	018	22.02.2010	01	1 150 000	45,16%	2 546 501			
	01	25.04.2006	083	01.08.2008	1.5.	408	"Love.net"	08И069	"Мирамар филм" ООД	Илиян Джевелеков	Ил.Джевелеков,Не	008	28.01.2009	02	029	25.03.2009	01	1 200 000	60,85%	1 972 062			
		25.04.2006	024	19.03.2009			"Love.net"	08И069	"Мирамар филм" ООД	Илиян Джевелеков	Ил.Джевелеков,Не	061	09.06.2009	03	071	23.06.2009	03	108 000	9,00%	увеличение			
		25.04.2006	024	19.03.2009			"Love.net"	08И069	"Мирамар филм" ООД	Илиян Джевелеков	Ил.Джевелеков,Не	061	09.06.2009	03	071	23.06.2009	03	1 308 000	66,33%	1 971 958			
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.6.	406	"Момичето от площад "Славейков"	08И071	„Менклипс" ООД	Радослав Спасов	Георги Данаилов, Р	125	28.11.2008	03	133	12.12.2008	01	45 000	подготовка				
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.6.	406	"Момичето от площад "Славейков"	08И071	„Менклипс" ООД	Радослав Спасов	Георги Данаилов, Р	138	03.12.2009	05	146	14.12.2009	02	1 150 000	41,68%	2 759 117			
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.6.	406	„Момичето от площад Славейков"	08И071	„Менклипс" ООД	Радослав Спасов	Георги Данаилов, Р	014	02.03.2011	08									
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.6.	406	„Момичето от площад Славейков"	08И071	„Менклипс" ООД	Радослав Спасов	Георги Данаилов, Р	032	10.06.2011	06									
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.6.	406	„Момичето от площад Славейков"	08И071	„Менклипс" ООД	Радослав Спасов	Георги Данаилов, Р	005	06.01.2012	15									
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.1.	440	"Подслон"	08И081	"Клас" ЕООД	Драгомир Шолев	Разван Рдулеску,М	134	11.12.2008		133	12.12.2008	03	45 000	подготовка				
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.1.	440	„Подслон"	08И081	„Клас"ЕООД	Драгомир Шолев	Разван Рдулеску,М	095	09.09.2009	03	096	14.09.2009	03	810 000	72,97%	1 110 045			
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.1.	440	„Подслон"	08И081	„Клас"ЕООД	Драгомир Шолев	Разван Рдулеску,М	107	12.10.2009	05									
							"Кецове"	08И083	„Гала филм"ООД	Иван Владимиров,(	Валери Йорданов				092	11.06.2008	01	45 600	подготовка				
	01	24.06.2008	083	01.08.2008	1.4.	409	„Кецове"	08И083	„Гала филм"ООД	Иван Владимиров,(	Валери Йорданов	025	23.03.2009	03	031	06.04.2009	03	1 200 000	76,94%	1 559 657			
			024	19.03.2009	1.4.	409	„Кецове"	08И083	„Гала филм"ООД	Иван Владимиров,(	Валери Йорданов	061	09.06.2009	04	071	23.06.2009	04	47 700	3,98%	увеличение			
			024	19.03.2009	1.4.	409	„Кецове"	08И083	„Гала филм"ООД	Иван Владимиров,(	Валери Йорданов	061	09.06.2009	04	071	23.06.2009	04	1 247 700	80,00%	1 559 625			
	03	24.06.2008	086	04.08.2008		413	„Втори дубъл"	08И086-МК	„Арт фест"ЕООД			038	27.04.2009	01	080	10.07.2009	01	106 000	40,77%	259 995			
	ко-продукция БНТ						"Хъшове"	08И092-БНТ	"Камера" ООД	Александър Морфо	Александър Морфо	075	24.07.2008	01	081	31.07.2008	02	260 000	ко-продукция БНТ				
146/29.12.2008 - 3 500 000 лв.	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.1.	54,00	„Още нещо за любовта"	08И100/д	„Милков и сие"ООД	Магдалена Ралчева	Георги Данаилов	021	11.03.2009	01	029	25.03.2009	02	28 000	подготовка				преразход 1 542 400 лв
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.1.	54,00	„Още нещо за любовта"	08И100/д	„Милков и сие"ООД	Магдалена Ралчева	Георги Данаилов	056	02.06.2009	06	067	12.06.2009	06	600 000	50,50%	1 188 119			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	1.2.	65,29	„Аз съм ти /Лора и Леа/"	08И103	„Пост Скриптум-2"-Петър	Петър Попзлатев	Владимир Ганев,Те	025	23.03.2009	04	031	06.04.2009	04	80 000	подготовка				
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	1.2.	65,29	„Аз съм ти"	08И103	„Пост Скриптум-2"-Петър	Петър Попзлатев	Владимир Ганев,Те	142	08.12.2009	02	146	14.12.2009	03	1 150 000	62,08%	1 852 448			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	1.1.	67,43	„1968"	08И107	„Арт-47"ЕООД	Иван Павлов	Красимир Крумов	025	23.03.2009	01	031	06.04.2009	01	52 600	подготовка				
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	1.1.	67,43	„1968"	08И107	„Арт-47"ЕООД	Иван Павлов	Красимир Крумов	014	08.02.2010	05	018	22.02.2010	03	1 150 000	72,91%	1 577 287			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.3.	48,29	„Пъзел"	08И110	„Европа филмс"ООД/„МВ	Иво Стайков	Иво Стайков	083	16.06.2010	02	088	28.06.2010	01	600 000	60,01%	999 833			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	3.1.	36,86	„Сънувах Европа"	08И113	ФС„Време"ЕООД		Емил Спахийски	039	27.04.2009	01	054	02.06.2009	01	12 000	подготовка				
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.2.	53,21	„Лов на дребни хищници"	08И114/д	ЕТ „Анди филмс"-Цветод	Цветодар Марков	Християн Ночев	021	11.03.2009	04	029	25.03.2009	05	17 800	подготовка				
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.2.	53,21	„Лов на дребни хищници"	08И114/д	ЕТ „Анди филмс"-Цветод	Цветодар Марков	Християн Ночев	055	02.06.2009	01	066	12.06.2009	01	588 400	79,99%	735 592			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	2.4.	48,07	„Островът"	08И115	„Уотърфронт филм"ООД	Камен Калев	Камен Калев	122	29.10.2009	02	137	03.12.2009	02	910 000	30,40%	2 993 421			
	05	22.12.2008	143	29.12.2008	3.2.	35,14	„Седемте жени на моя живот"	08И117	„АРС"ООД		Али Талиб, Антони	023	19.03.2009	06	030	02.04.2009	03	32 000	подготовка				
							2009																
	02	03.06.2009	058	05.06.2009		54,64	"Испанците"	08И153-МК	„МВМ Интернац."ЕООД	Карлос Иглесиас	Карлос Иглесиас												
	02	03.06.2009	058	05.06.2009		57,36	„И нямаше по-добър брат"	09И064-МК	„Мирамар филм"ООД	Мурат Ибрахимбек	М.Ибрахимбеков,П	077	01.07.2009	02	080	10.07.2009	03	293 700	16,11%	1 823 091			
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.2.	61,79	„Миграцията на паламуда"	09И043	ЕТ „Людмил Тодоров"	Людмил Тодоров	Людмил Тодоров	122	29.10.2009	01	123	05.11.2009	01	33 700	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.2.	61,79	"Миграцията на паламуда"	09И043	ЕТ "Людмил Тодоров"	Людмил Тодоров	Людмил Тодоров	012	27.01.2010	01	015	09.02.2010	01	1 150 000	75,91%	1 514 952			
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	4.5.	35,43	„Беинса дуно"	09И051	„Корунд-Х"ЕООД		Катя Гумнерова	095	09.09.2009	01	096	14.09.2009	01	25 000	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	4.4.	35,86	„Тишина в сянката на скакалеца"	09И055	ЕТ„Ив.Младенов"		Иван Младенов	074	29.06.2009	03	078	10.07.2009	03	7 600	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.1.	72,14	„Концерт за оцелелите"	09И057	„Синемаскоп И.Ничев" ЕО	Иван Ничев	Юрий Дачев, Ив.Ни	075	29.06.2009	03	079	10.07.2009	03	60 400	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.1.	72,14	„Концерт за оцелели"	09И057	„Синепаз"ЕООД	Иван Ничев	Юрий Дачев, Ив.Ни	065	25.10.2011	05	070	07.11.2011	02	950 000	34,57%	2 748 047			

Таблица 6[45] (продължение)

лимит	НХК протокол №	НХК протокол дата	Заповед №	Заповед дата	т.	оценка	заглавие	рег№	продуцент	режисьор	сценарист	Заповед №	Заповед дата	т.	Заповед №	Заповед дата	т.	бюджет субсидия	бюджет %	бюджет бюджет	общ бюджет %	общ бюджет бюджет	
057/05.06.2009 - 4 200 000 лв	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.1.	72,14	„Концерт за оцелели"	09И057	„Синепаз"ЕООД	Иван Ничев	Юрий Дачев, Ив.Ни	067	02.07.2012	1.1.	070	13.07.2012	01	950 000	38,64%	2 458 592			преразход 1 991 600 лв
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.3.	61,79	„Под дъгата"	09И058	„Нике-И" ЕООД	Илия Костов	Илия Костов	075	29.06.2009	04	079	10.07.2009	04	52 700	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	1.3.	61,79	„Под дъгата"	09И058	„Нике-И" ЕООД	Илия Костов	Илия Костов							1 150 000					
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	2.2.	53,79	„Отрова за мишки"	09И063	„Булфилм" ЕООД	Константин Буров	Венцислав Василев	074	29.06.2009	05	078	10.07.2009	05	23 100	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	2.2.	53,79	„Отрова за мишки"	09И063	„Булфилм" ЕООД	Константин Буров	Венцислав Василев	052	23.04.2010	02	057	30.04.2010	01	1 100 000	72,02%	1 527 354			
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	4.2.	36,64	„Разруха"	09И076	„Елементи"ООД		Анна Маргарета Фо	077	01.07.2009	03	080	10.07.2009	04	20 000	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	4.3.	36,64	„Малко късмет за по-късно"	09И079	„Спектър 92"ЕООД		Чавдар Живков	074	29.06.2009	04	078	10.07.2009	04	20 000	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	3.1.	49,07	„АВЕ"	09И083/д	„Елементи"ООД	Димитър Гочев, Ко	Константин Божанс	077	01.07.2009	01	080	10.07.2009	02	594 000	79,91%	743 336			
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	2.1.	54,86	„Преследвачът на звуци"	09И084	„Одавижън продакшънс"Е	Петър Одаджиев	Петър Одаджиев, Л	074	29.06.2009	06	078	10.07.2009	06	53 800	подготовка				
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	2.1.	54,86	„Преследвачът на звуци"	09И084	„Одавижън продакшънс"Е	Петър Одаджиев	Петър Одаджиев, Л	134	27.11.2009	04	146	14.12.2009	01	1 150 000	50,46%	2 279 033			
	01	03.06.2009	057	05.06.2009	4.1.	43,00	„Червено злато"	09И086	„Камера" ООД		Дамита Никапота,М	077	01.07.2009	04	080	10.07.2009	05	25 000	подготовка				
	03	16.09.2009	097	16.09.2009		54,71	„Космос"	09И090-МК	„КаБоАл"ООД	Реха Ердем	Реха Ердем	122	29.10.2009	03	123	05.11.2009	02	338 000	15,71%	2 151 496			
	03	16.09.2009	097	16.09.2009		64,93	„Като бебе"	09И100-МК	„Елементи"ООД	Милчо Манчевски	Милчо Манчевски	124	05.11.2009	01	137	03.12.2009	01	333 200	9,95%	3 348 744			
	04	12.11.2009	132	23.11.2009			„Врагът отвътре"	09И156/д-БНТ	„Инкомс проджект"ЕООД			138	03.12.2009	04	143	08.12.2009	04	90 000	32,14%	280 025			
139/04.12.2009 - 3 200 000 лв.	05	02.12.2009	139	04.12.2009	2.1.	60,93	„Жената на моя живот"	08И117	„АРС"ООД	Антоний Дончев	Али Талиб, Антони	011	27.02.2012	12	018	12.03.2012	06	990 000	79,90%	1 239 049	66,55%	1 487 603	преразход 1 058 900 лв
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	1.2.	69,57	„Цветът на хамелеона"/"Цинкоград	09И158	Перипетея ООД – Б. Заха	Емил Христов/Явор	Владислав Горанов	042	15.04.2010	01	050	23.04.2010	01	1 150 000	59,41%	1 935 701			
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	1.1.	74,79	"Лъжесвидетел"	07И063	"Клас" ЕООД	Иглика Трифонова	Иглика Трифонова	083	16.06.2010	09	088	28.06.2010	07	45 000	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	1.1.	74,79	"Лъжесвидетел"	07И063	"Клас" ЕООД	Иглика Трифонова	Иглика Трифонова												
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	4.4.	41,50	В сенките на Август	09И170	Бул Филм ЕООД – А. Алтъпармаков		Невелина Попова	014	08.02.2010	02	018	22.02.2010	02	20 300	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	4.3.	41.64	Блейдър	09И193	ФС „Време" ЕООД		Иван Сретениев, И	005	20.01.2010	04	010	27.01.2010	03	20 500	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	3.1.	52.71	Вяря, любов и уиски	09И195/д	Меджикшоп ЕООД – Геор	Кристина Николова	Кристина Николова	037	01.04.2010	01	039	12.04.2010	01	588 000	79,96%	735 368			
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	2.2.	56,86	„Три"	09И199	„Гала филм"ООД	Кирил Станков	Кирил Станков	083	16.06.2010	05	088	28.06.2010	03	35 000	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	2.2.	56,86	„Три"	09И199	„Гала филм"ООД	Кирил Станков	Кирил Станков	032	10.06.2011	04	035	27.06.2011	01	1 150 000	76,97%	1 494 089			
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	4.5.	35,07	Корпорация „Дриймленд"	09И200	Литъл Биг филмс ЕООД		Светослав Дойчинс	005	20.01.2010	05	010	27.01.2010	04	24 800	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	4.2.	41.64	Истории за пари	09И206	Рево филмс ООД – Симеон Цончев		Симеон Цончев	012	27.01.2010	04	015	09.02.2010	04	15 300	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	4.1.	44,64	„Черната кутия"	09И210	„СИЯ"ЕАД,		Алек Попов, Делян	036	06.07.2011	11	042	15.08.2011	02	25 000	подготовка				
	05	02.12.2009	139	04.12.2009	3.2.	50,71	Без заглавие	09И214/д	Киноцентър София ЕООД	Игор Христов	Иван Москов	052	23.04.2010	05	057	30.04.2010	03	275 000	79,81%	344 568			
	06	02.12.2009	140	04.12.2009	1.	62,93	Шоково състояние	09И208-МК	Арт Фест ЕООД – Стефан	Андрей Кошак	Андрей Кошак	096	13.09.2010	04	104	21.10.2010	01	234 700	77,42%	303 152	5,98%	3 924 749	
2010																							
27/19.03.2010	03	04.06.2010	073	08.06.2010	2.1.	49,00	„Тетрадката"	09И215/д	„Фронт филм"ООД	Светла Цоцоркова	Венцислав Василев	036	06.07.2011	04	042	15.08.2011	01	35 000	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	2.1.	49,00	„Тетрадката"/"Жажда"	09И215/д	„Фронт филм"ООД	Светла Цоцоркова	Венцислав Василев	067	02.07.2012	1.3.	070	13.07.2012	03	600 000	72,32%	829 646			
	01	14.04.2009	035	16.04.2009	3.4.	45,64	„Полският водопроводчик"	09Д034	„Агитпроп"ООД		Борис Десподов, В	055	02.06.2009	02	066	12.06.2009	02	9 000	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	1.1.	59,14	„Невероятните приключения на ед	09Д034	„Артхаус Блокбастърс"ЕО	Борис Десподов	Борис Десподов, В	005	06.01.2012	10	007	09.02.2012	06	500 000	58,21%	858 959	38,57%	1 296 344	
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	3.1.	41,29	„Съдилището"	10И069	„Арго филм"ЕООД		Стефан Командаре	083	16.06.2010	03	088	28.06.2010	02	25 000	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2011	3.5.	35,57	„Иван"	10И083	ФК„Провентус"ЕООД	Милена Андонова	Милена и Невена А	014	02.03.2011	02	016	14.03.2011	01	25 000	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	2.2.	41,50	„Три дни в Сараево"	10И085/д	„Скрининг Имоушънс"ООД	Николай Тодоров	Николай Тодоров	011	27.02.2012	03	018	12.03.2012	01	390 000	72,14%	540 615			
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	3.3.	36,00	„Моторът"	10И089	„Кота плюс 1"ЕООД		Валентин Гошев	065	25.10.2011	02	070	07.11.2011	01	12 200	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	3.4.	35,71	„Прашката на Давид"	10И110	„Омега филмс"ООД		Светослав Овчаров	048	07.09.2011	05	051	15.09.2011	01	19 000	подготовка				
	03	04.06.2010	073	08.06.2010	3.2.	36,50	"Мексикански Експрес"	10И121	„Артхаус Блокбастърс"ЕООД		Андрей Паунов	110	08.11.2010	07	111	22.11.2010	04	25 000	подготовка				
	01	30.03.2010	034	30.03.2010	1.	40,43	„Сбогом, мамо"	10И059/д-МК	„Романтика Ентертеймън	Драгомира Янева /	Мишел Бонев /	037	01.04.2010	04	039	12.04.2010	03	338 000	8,49%	3 981 154			
	02	28.04.2010	056	28.04.2010	1.	59,36	"Испания"	10И117-МК	Камера ООД	Аня Заломоновиц	Дино Динев, Аня За	101	15.10.2010	06	104	21.10.2010	04	338 000	79,82%	423 453	7,81%	4 327 785	
2011																							
40/08.07.2011	03	06.12.2011	078	09.12.2011	2.1.	43,00	„Червено злато"	09И086/д	„Камера"ООД	Димитър Гочев, Ма	Мартин Киселов/Да	025	30.03.2012	09	030	06.04.2012	02	45 000	подготовка				
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	2.1.	57,93	„Червено злато"	09И086/д	„Камера"ООД	Димитър Гочев, Ма	Мартин Киселов												
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	1.1.	67,07	„Съдилището"	10И069	„Арго филм"ЕООД	Стефан Командаре	Стефан Командаре	005	06.01.2012	03	007	09.02.2012	01	45 000	подготовка				
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	1.1.	67,07	„Съдилището"	10И069	„Арго филм"ЕООД	Стефан Командаре	Стефан Командаре	025	30.03.2012	08	030	06.04.2012	01	1 150 000	53,51%	2 149 131	31,39%	3 663 587	
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	3.1.	45,29	„Люси"	11И062/д	„Корунд-Х"ЕООД	Катерина Горанова	Андрей Кожухаров	011	27.02.2012	04	018	12.03.2012	02	32 000	подготовка				
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	3.1.	45,29	„Люси"	11И062/д	„Корунд-Х"ЕООД	Катерина Горанова	Андрей Кожухаров												
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	1.2.	63,71	"Потъването на Созопол"	11И073	БъРъ филм ООД – Георги	Костадин Бонев	Ина Вълчанова												
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	4.1.	38,14	"Стъклени пеперуди	11И083	Талънт партнерс ЕООД – Виктор Божинов		Людмила Филипова	067	02.07.2012	1.2.	070	13.07.2012	02	25 000	подготовка				
	03	06.12.2011	078	09.12.2011	4.2.	37,07	„Принцът на Монпарнас"	11И101	„Литъл Биг Филмс"ООД		Светослав Дойчинс	011	27.02.2012	11	018	12.03.2012	05	25 000	подготовка				
	01	28.11.2011	077	01.12.2011	1.2.	64,43	„Удряй пръв"	11И075-МК	„Мирамар филм"ООД	Игор Евсюков, Вла	Игор Евсюков, Вла	011	27.02.2012	07	018	12.03.2012	03	338 000	28,08%	1 203 704	3,45%	9 797 101	
	01	28.11.2011	077	01.12.2011	1.1.	68,14	Болногледачи	11И078/мк	Активист 38 ООД – Весел	Янош Еделени	Гилбърт Адеър												

едноличното управление води до пристрастни решения, които често са и в нарушение на закона (виж таблица 6 и чл. 30,

[45] Г.Чолаков на база посочените заповеди в таблица 6

ал.2, т. 2 от Закона за филмовата индустрия и чл.16, ал.7 и 8 и Приложения 3.1.2. и 4.1.2. към тях от Устройствения правилник на ИА “Национален филмов център”). От таблица 6 можем да направим следните заключения:

4.6.1. през 2009 са увеличени първоначално определените размери на финансиране през 2007-2008 година със 754 800 (седемстотин петдесет и четири хиляди и осемстотин) лева на 4 продуцентски компании, като на една от тях изпълнителният директор е бивш служител;

4.6.2. за периода 2009 –2010 в нарушение на чл.30, ал.2, т.2 от Закона за филмовата индустрия е определено финансиране превишаващо първоначално определеното с 6 208 600 (шест милиона двеста и осем хиляди и шестстотин) лева или с 37,86% към момента като превишението ще надхвърли 50 на сто, тъй като за две от сесиите през 2009 и 2010 не са обнародвани лимитите и на 5 проекта за производство още не е определено окончателното финанасиране;

4.6.3. за проекта “Сбогом, мамо” [10И059/д-МК], с оценка от 40,43 точки, е изададена заповед за финансиране независимо от обстоятелството, че минималната оценка за него трябва да е над 46,20 точки, което е нарушение на чл.16, ал.7 и 8 и Приложения 3.1.2. и 4.1.2. от Устройствения правилник на ИА “Национален филмов център” или са дадени неправомерно 338 000 (триста тридесет и осем хиляди) лева;

4.6.4. на едно и също лице е дадена привилегията два пъти да кандидатства за игрален пълнометражен дебют при облекчени условия (проект 09И083/д през 2009 г. и проект 09И086/д през 2011 година);

4.6.5. дадените към 30.03.2012, в нарушение на Закона за филмовата индустрия и Устройствения правилник на ИА “Национален филмов център 7 301 400 (седем милиона триста и една хиляди и четиристотин) лева са потвърждение за последиците от:

а) едноличното и безконтролно управление;

б) неопределянето на финансовите параметри на даден проект преди разглежданото му от Националните художествени комисии;

в) допускане за разглеждане от Националните художествени комисии на проекти за производство на филми с неизвършена предподготовка;

5. Правната рамка на Закона за радиото и телевизията не регламентира:

5.1. императивно изпълнението на чл.13, 16 и 17 от Директива (2010/13/ЕС) на Европейския парламент и на Съвета за координирането на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги)[46]

5.2. изпълнението на европейските изисквания за държавните помощи за обществените телевизионни оператори[47]

---

46 Официален вестник на Европейския съюз, 15.4.2010 г. L 95/1

47 (2009/C 257/01) - Съобщение на Комисията относно прилагане на правилата за държавните помощи по отношение на обществената услуга радио- и телевизионно разпространение

Б. СЪСТОЯНИЕ НА СЕКТОРА В СТРАНИТЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО И СТРАНИТЕ КАНДИДАТ-ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. **Независимо от световната икономическа криза** 31 европейски страни[48], програма MEDIA и фонд Eurimages са отделили за финансиране производството, разпространението, показа, промоцията и съхранението на аудиовизуални произведения през 2009 - 2 097 608 767[48] EUR, докато през 2005 година сумата е била 1 231 646 055 EUR[49] или **ръст от 170,31% за пет години**.
2. За България е важна практиката на малките страни (с население под 10 милиона – виж табл. 7), където **средната помощ за аудиовизуалната индустрия на човек от населението за периода 2005 – 2009 е нарастнала от 3,14€ на 5,47€** (виж таблица 8) **или със 174,07%** като

Таблица 7

страна / година		подпомагане на аудиовизуалната индустрия[50]*		население[51]		БВП в ППС/жител[52]	
		2005	2009	2005	2009	2005	2009
1	Австрия	40 533 556 €	60 898 413 €	8 254 298	8 375 290	28 100 €	29 300 €
2	Албания	820 152 €	1 005 131 €	3 149 143	3 195 000		
3	България	3 167 467 €	6 247 482 €	7 718 750	7 563 710	8 200 €	10 300 €
4	Дания	52 546 570 €	58 517 470 €	5 427 459	5 534 738	27 800 €	28 900 €
5	Естония	1 064 843 €	5 126 992 €	1 344 684	1 340 127	13 800 €	14 900 €
6	Ирландия	19 750 801 €	28 414 692 €	4 208 156	4 467 854	32 500 €	30 000 €
7	Исландия	4 773 635 €	3 826 866 €	299 891	317 630	29 300 €	27 700 €
8	Латвия	11 995 217 €	8 592 446 €	2 294 590	2 248 374	10 800 €	12 000 €
9	Литва	231 696 €	628 947 €	3 403 284	3 329 039	11 900 €	12 800 €
10	Люксембург	4 500 000 €	17 740 095 €	469 086	502 066	57 200 €	62 500 €
11	Македония	n/a	2 086 884 €	2 038 514	2 052 722	6 600 €	8 500 €
12	Норвегия	12 607 871 €	72 631 587 €	4 640 219	4 858 199	39 900 €	41 200 €
13	Словакия	n/a	7 463 000 €	5 389 180	5 424 925	13 500 €	17 000 €
14	Словения	3 795 304 €	4 395 246 €	2 003 358	2 046 976	19 600 €	20 500 €
15	Финландия	15 840 906 €	28 948 977 €	5 255 580	5 351 427	25 700 €	27 000 €
16	Хърватска	4 442 884 €	6 041 650 €	4 442 884	4 425 747	12 800 €	14 900 €
17	Швейцария	7 282 390 €	42 119 669 €	7 459 128	7 785 806	29 700 €	33 700 €
18	Швеция	58 121 137 €	72 841 942 €	9 047 752	9 340 682	27 400 €	28 000 €
	общо:	241 474 429 €	427 527 489 €	76 845 956	78 160 312		

---

48 Франция, Германия, Испания, Италия, Швеция, Норвегия, Нидерландия, Австрия, Дания, Белгия, Швейцария, Великобритания, Португалия, Полша, Финландия, Ирландия, Унгария, Люксембург, Чехия, Турция, Латвия, Словакия, България, Хърватска, Естония, Словения, Ромъния, Македония, Албания, Литва (реда на страните е по абсолютния размер на отпуснатите средства за финансиране на аудиовизуалната индустрия)

49 Г.Чолаков на база http://korda.obs.coe.int/

50 Г.Чолаков на база данни съгласно бележка 49

51 Г.Чолаков на база http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tps00001&table election=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1

52 Г.Чолаков на база http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=ec00001&plugin=1 (брутен вътрешен продукт на човек от населението в паритетна покупателна способност)

ръста в малките страни (виж таблица 7) **или със 174,07%** като ръста в малките страни надхвърля общия ръст за всички 31 страни с 3,76%. Вземайки под внимание практиката в отделните страни с население под 10

Таблица 8[53]

	страна[54] / година	подпомагане на аудиови-зуалната индустрия[55] [€ на човек от населението]		население [милиони]		БВП в ППС/жител [x 10 000 €]	
		2005	2009	2005	2009	2005	2009
1	Люксембург	9,59 €	35,33 €	0,469	0,502	5,72 €	6,25 €
2	Норвегия	2,72 €	14,95 €	4,640	4,858	3,99 €	4,12 €
3	Исландия	15,92 €	12,05 €	0,300	0,318	2,93 €	2,77 €
4	Дания	9,68 €	10,57 €	5,427	5,535	2,78 €	2,89 €
5	Швеция	6,42 €	7,80 €	9,048	9,341	2,74 €	2,80 €
6	Австрия	4,91 €	7,27 €	8,254	8,375	2,81 €	2,93 €
7	Ирландия	4,69 €	6,36 €	4,208	4,468	3,25 €	3,00 €
	средна стойност[56]	**3,14 €**	**5,47 €**	**4,803**	**4,342**	**2,20 €**	**2,35 €**
8	Финландия	3,01 €	5,41 €	5,256	5,351	2,57 €	2,70 €
9	Швейцария	0,98 €	5,41 €	7,459	7,786	2,97 €	3,37 €
10	Естония	0,79 €	3,83 €	1,345	1,340	1,38 €	1,49 €
11	Латвия	5,23 €	3,82 €	2,295	2,248	1,08 €	1,20 €
12	Словения	1,89 €	2,15 €	2,003	2,047	1,96 €	2,05 €
13	Словакия[28]	n/a	1,38 €	5,389	5,425	1,35 €	1,70 €
14	Хърватска	1,00 €	1,37 €	4,443	4,426	1,28 €	1,49 €
15	Македония	n/a €	1,02 €	2,039	2,053	0,66 €	0,85 €
16	България	0,41 €	0,83 €	7,719	7,564	0,82 €	1,03 €
17	Албания	0,26 €	0,31 €	3,149	3,195	n.a.	n.a.
18	Литва	0,07 €	0,19 €	3,403	3,329	1,19 €	1,28 €

милиона е важно да се отбележи, независимо от разнообразието на приходоизточници на финансиращите органи, че **основен източник е държавния** (федералния) **бюджет - 68,26%** (виж табл. 9 и фиг. 4). Спецификата (брой финансиращи органи – табл. 10; видове приходоизточници – табл. 11) на всяка страна отразява степента на икономическо развитие и правната й култура. Визия за развитие на отрасъла ни дават видовете помощи, за които е изразходвана акумулираната помощ за аудиовизуалната индустрия в осемнадесетте страни (виж фиг.5 и табл. 12).

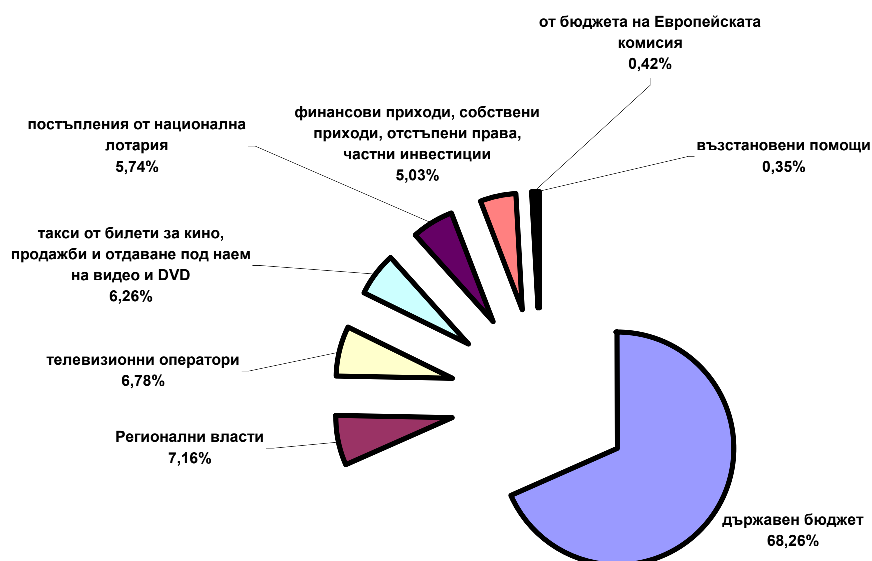
---

[53] Г.Чолаков на база данните посочени в бележки 49 и 51;
[54] реда на страните е по средната помощ за аудиовизуалната индустрия на глава от населението през 2009 година
[55] данните за Дания и Словакия са за 2010 г.
[56] при определяне на средната стойност са изключени страните, за които няма данни

Таблица 9[57]

приходоизточници през 2009 г.	отн.дял	сума
държавен бюджет	68,26%	291 828 861 €
регионални власти	7,16%	30 596 982 €
телевизионни оператори	6,78%	28 988 620 €
такси от билети за кино, продажби и отдаване под наем на видео и DVD	6,26%	26 778 618 €
постъпления от национална лотария	5,74%	24 528 000 €
финансови приходи, собствени приходи, отстъпени права, частни инвестиции	5,03%	21 505 666 €
от бюджета на Европейската комисия	0,42%	1 785 038 €
възстановени помощи (кредити)	0,35%	1 515 704 €
ОБЩО:	100,00%	427 527 489 €

фигура 4[58]

[57] Г.Чолаков на база данни http://korda.obs.coe.int/
[58] Г.Чолаков на база табл.9

Таблица 10[59]

страна	финансиращ орган	бюджет
Австрия	Federal Ministry for Education, Arts and Culture	21 828 413 €
	Austrian Television Fund (Austrian Regulatory Authority)	13 500 000 €
	Austrian Film Institute	15 570 000 €
	Vienna Film Fund	10 000 000 €
	общо:	**60 898 413 €**
Албания	Albanian National Center of Cinematography (ANCC)	**1 005 131 €**
България	Bulgarian National Film Centre	**6 247 482 €**
Дания	Danish Film Institute 2010	56 082 037 €
	Den Vestdanske Filmpulje (DVF) / The West Danish Film Fund	1 092 598 €
	Filmfyn	1 342 835 €
	общо:	**58 517 470 €**
Естония	Eesti Filmi Sihtasutus (EFS) Estonian Film Foundation	3 758 452 €
	Eesti Kultuurkapitali: Audiovisuaalse kunsti sihtkapital - Estonian Cultural Endowment - Endowment for Audio-Visual Arts	1 368 540 €
	общо:	**5 126 992 €**
Исландия	Kvikmyndamiðstöðvar Íslands / Icelandic Film Centre	**3 826 866 €**
Ирландия	An Chomhairle Ealaíon - Arts Council of Ireland	3 555 364 €
	Bord Scannán na hÉireann / The Irish Film Board	16 345 378 €
	Údarás Craolacháin na hÉireann / Broadcasting Authority of Ireland	8 513 950 €
	общо:	**28 414 692 €**
Латвия	Nacionālais Kino centrs / National Film Centre	2 788 602 €
	Valsts Kultūrkapitāla fonds (KKF) / State Culture Capital Foundation	5 803 844 €
	общо:	**8 592 446 €**
Литва	Kultūros ministerijos: Kultūros rėmimo fondas Ministry of Culture: Culture & Sport Support Foundation	**628 947 €**
Люксембург	Audiovisual Investment Certificate Program (CIAV) - Audiovisual Investment Certificate Program	11 240 095 €
	Fonds national de soutien à la production audiovisuelle / Film Fund Luxembourg	6 500 000 €
	общо:	**17 740 095 €**
Македония	Македонскиот Филмски Фонд / Macedonian Film Fund	**2 086 884 €**
Норвегия	Film & Kino / Film & Kino	12 061 126 €
	Fond for lyd og bilde / Fund for Sound & Image	1 021 649 €
	Norsk Filminstitutt (NFI) / Norwegian Film Institute	55 049 077 €
	Film3 AS (Film3) / Film3 AS	571 552 €
	FilmCamp / FilmCamp	1 633 745 €
	Filmfondet FUZZ A/S (FUZZ) / Film Fund FUZZ	1 051 312 €
	Filmkraft Rogaland / Filmkraft Rogaland	1 243 126 €
	общо:	**72 631 587 €**
Словения	Slovenski filmski center / Slovenian Film Centre	**4 395 246 €**
Словакия	Audiovizuálny fond (AVF) / Slovak Audiovisual Fund 2010	**7 463 000 €**

[59] виж бележка 49

Таблица 10 (продължение)

страна	финансиращ орган	бюджет
Финландия	Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus (AVEK) / The promotion centre for audiovisual culture	3 732 481 €
	Suomen elokuvasäätiö (SES) Finnish Film Foundation	24 528 000 €
	POEM-Säätïö (POEM) POEM Foundation	688 496 €
	общо:	**28 948 977 €**
Хърватска	Hrvatski Audiovizualni Centar (HAVC) / Croatian Audiovisual Centre	**6 041 650 €**
Швейцария	Bundesamt für Kultur (BAK) / Federal Office of Culture	29 784 916 €
	Swiss Films / Swiss Films	2 548 023 €
	Teleproduktions-Fonds / Fonds de production télévisuelle / Teleproduktions-Fonds / Fonds de production télévisuelle	1 456 741 €
	Berner Filmförderung / Pro cinéma Berne / Berner Filmförderung / Pro cinéma Berne	1 116 455 €
	Kanton Aargau: Aargauer Kuratorium / Kanton Aargau: Aargauer Kuratorium	509 264 €
	Zürcher Filmstiftung (ZFS) / Zurich Film Foundation	6 704 270 €
	общо:	**42 119 669 €**
Швеция	Svenska Filminstitutet (SFI) / Swedish Film Institute	56 119 831 €
	Film i Skåne AB (FISK) / Film i Skane	3 758 922 €
	Film i Väst (FiV) / Film i Väst	9 742 804 €
	Filmpool Nord AB / Filmpool Nord	3 220 385 €
	общо:	**72 841 942 €**

Таблица 11[60]

страна	приходоизточници	сума	отн.дял
Австрия	държавен бюджет	37 398 413 €	61,41%
	такси за ползване на телевизия	13 500 000 €	22,17%
	местни власти	10 000 000 €	16,42%
	общо:	**60 898 413 €**	**100,00%**
Албания	държавен бюджет	989 098 €	98,40%
	отстъпени права	12 424 €	1,24%
	членски внос	2 482 €	0,25%
	такса върху билетите за кино	819 €	0,08%
	собствени приходи	308 €	0,03%
	общо:	**1 005 131 €**	**100,00%**
България	държавен бюджет	**6 247 482 €**	**100,00%**
Дания	държавен бюджет	56 082 037 €	95,84%
	местни власти	1 844 585 €	3,15%
	други приходи	590 848 €	1,01%
	общо:	**58 517 470 €**	**100,00%**

[60] виж бележка 49

Таблица 11 (продължение)

страна	приходоизточник	сума	отн.дял
Естония	държавен бюджет	3 758 452 €	73,31%
	такси върху хазарта	749 934 €	14,63%
	други такси	579 956 €	11,31%
	собствени приходи	36 741 €	0,72%
	други приходи	1 909 €	0,04%
	общо:	**5 126 992 €**	**100,00%**
Ирландия	държавен бюджет	16 686 387 €	58,72%
	такси за ползване на телевизия	8 513 950 €	29,96%
	възстановени помощи (кредити)	2 538 358 €	8,93%
	други приходи	675 997 €	2,38%
	общо:	**28 414 692 €**	**100,00%**
Исландия	държавен бюджет	**3 826 866 €**	**100,00%**
Латвия	държавен бюджет	8 279 567 €	96,36%
	други приходи	184 118 €	2,14%
	собствени приходи	90 668 €	1,06%
	бюджет на Европейската комисия	38 093 €	0,44%
	общо:	**8 592 446 €**	**100,00%**
Литва	държавен бюджет	**628 947 €**	**100,00%**
Люксембулт	държавен бюджет	**17 740 095 €**	**100,00%**
Македония	държавен бюджет	**2 086 884 €**	**100,00%**
Норвегия	държавен бюджет	50 696 036 €	69,80%
	такса върху билетите за кино, отдаването под наем и продажбата на видео и DVD	10 273 346 €	14,14%
	собствени и финансови приходи	6 708 455 €	9,24%
	вноски на телевизионните оператори	3 309 972 €	4,56%
	местни власти	974 840 €	1,34%
	часни инвестиции	604 244 €	0,83%
	възстановени помощи (кредити)	64 694 €	0,09%
	общо:	**72 631 587 €**	**100,00%**
Словакия	държавен бюджет	**7 463 000 €**	**100,00%**
Словения	държавен бюджет	4 286 761 €	97,53%
	собствени приходи	78 161 €	1,78%
	бюджет на Европейската комисия	30 324 €	0,69%
	общо:	**4 395 246 €**	**100,00%**
Финландия	Национална лотария	24 528 000 €	84,73%
	отстъпени права	3 082 481 €	10,65%
	държавен бюджет	650 000 €	2,25%
	бюджет на Европейската комисия	505 536 €	1,75%
	местни власти	170 000 €	0,59%
	собствени приходи	12 960 €	0,04%
	общо:	**28 948 977 €**	**100,00%**
Хърватска	държавен бюджет	4 782 522 €	79,16%
	такса върху услугите на TV оператори	1 259 128 €	20,84%
	общо:	**6 041 650 €**	**100,00%**

Таблица 11 (продължение)

страна	приходоизточник	сума	отн.дял
Швейцария	федерален бюджет	30 879 186 €	73,31%
	местни власти	5 683 880 €	13,49%
	членски внос на телевизионните оператори	1 443 498 €	3,43%
	продажба на активи	1 116 455 €	2,65%
	други приходи	956 260 €	2,27%
	финансови приходи	742 376 €	1,76%
	възстановени помощи (кредити)	800 521 €	1,90%
	участие на TV оператори	203 903 €	0,48%
	собствени приходи	293 590 €	0,70%
	общо:	**42 119 669 €**	**100,00%**
Швеция	държавен бюджет	32 677 290 €	44,86%
	такса върху билетите за кино	15 174 563 €	20,83%
	местни власти	12 103 481 €	16,62%
	вноски на телевизионните оператори	5 511 639 €	7,57%
	други приходи	3 982 061 €	5,47%
	собствени приходи	1 531 334 €	2,10%
	бюджет на Европейската комисия	1 211 085 €	1,66%
	възстановени помощи (кредити)	650 489 €	0,89%
	общо:	**72 841 942 €**	**100,00%**

Фиг.5[61]

[61] Г.Чолаков съгласно таблица 11

Таблица 12

страни	вид помощи	сума	отн.дял
осемнадесетте страни	създаване на филми	211 755 253 €	49,53%
осемнадесетте страни	други разходи	86 516 293 €	20,24%
Люксембург - Audiovisual Investment Certificate Program	данъчни облегчения	37 466 983 €	8,76%
осемнадесетте страни	разпространение	20 958 002 €	4,90%
Австрия, Дания, Ирландия, Исландия, Люксембург, Словакия, Финландия, Швейцария, Швеция	телевизионни предавания	19 371 951 €	4,53%
Австрия, Дания, Естония, Литва, Хърватска, Швейцария, Швеция	консервация, реставрация, архив	10 473 977 €	2,45%
осемнадесетте страни	промоция (фестивали, пазари и продажби)	9 006 549 €	2,11%
Австрия, Дания, Естония, Ирландия, Исландия, Латвия, Литва, Люксембург, Норвегия, Словакия, Словения, Финландия, Хърватска, Швейцария, Швеция	обучение и аудиовизуална грамотност	8 310 875 €	1,94%
осемнадесетте страни	фестивали	7 847 965 €	1,84%
Австрия, Дания, Естония, Ирландия, Литва, Норвегия, Финландия, Хърватска, Швейцария, Швеция	показ	7 126 686 €	1,67%
Австрия, Дания, Ирландия, Литва, Норвегия, Словения, Словакия, Швейцария, Швеция,	култрна дейност	5 005 939 €	1,17%
Финландия, Норвегия	мултимедия	2 050 393 €	0,48%
Дания, Ирландия, Словакия, Швеция	дигитализация на кината	1 001 843 €	0,23%
Австрия, Швейцария	награди	334 416 €	0,08%
Дания, Швеция	развитие на компании	101 916 €	0,02%
Дания - Danish Film Institute 2010	разни	107 000 €	0,03%
Норвегия - Film Fund FUZZ	видео игри	91 448 €	0,02%
	общо:	**427 527 489 €**	**100,00%**

Друг показателен разрез е разпределението на помоща по видове филми и предавания (таблици 12 и 13), особено ако вземем под внимание лобисткия натиск на телевизионните оператори и страховете на филмовата общност в страната. От данните е видно, че при нормална регламентация на

Таблица 13

страни	вид филми	**средства**	отн.дял
осемнадесетте страни	игрални	174 805 292 €	82,55%
осемнадесетте страни	документални	16 553 297 €	7,82%
Албания, Дания, Ирландия, Исландия, Латвия, Литва, Люксембург, Македония, Норвегия, Словения, Финландия, Хърватска, Швейцария, Швеция	късометражни - игрални, документални и анимационни	15 527 808 €	7,33%
осемнадесетте страни	анимационни	2 715 173 €	1,28%
Норвегия - FilmCamp / FilmCamp	ко-продукции	1 633 745 €	0,77%
Албания, Норвегия, Словакия, Хърватска	артистични и експериментални	519 938 €	0,25%
	за създаване на филми общо:	**211 755 253 €**	**100,00%**

Таблица 13[62]

страни	вид филми	средства	отн.дял
Швейцария, Ирландия, Литва, Норвегия, Словакия	единични TV филми - документални	6 986 360 €	36,06%
Австрия, Швейцария, Ирландия, Исландия, Люксембург, Швеция, Словакия, Финландия	TV серии - игрални	4 601 143 €	23,75%
Австрия, Швейцария, Ирландия	единични TV филми - игрални	2 850 614 €	14,72%
Дания - Danish Film Institute 2010	телевизионен фонд	2 781 000 €	14,36%
Австрия	TV серии - документални	683 834 €	3,53%
Люксембург, Словакия	TV серии - анимационни	555 000 €	2,86%
Ирландия - Broadcasting Authority of Ireland	TV магазинни предавания	514 000 €	2,65%
Ирландия - Broadcasting Authority of Ireland	единични TV филми - анимационни	400 000 €	2,06%
Австрия, Дания, Ирландия, Исландия, Люксембург, Словакия, Финландия, Швейцария, Швеция	**телевизионни предавания общо:**	**19 371 951 €**	**100,00%**

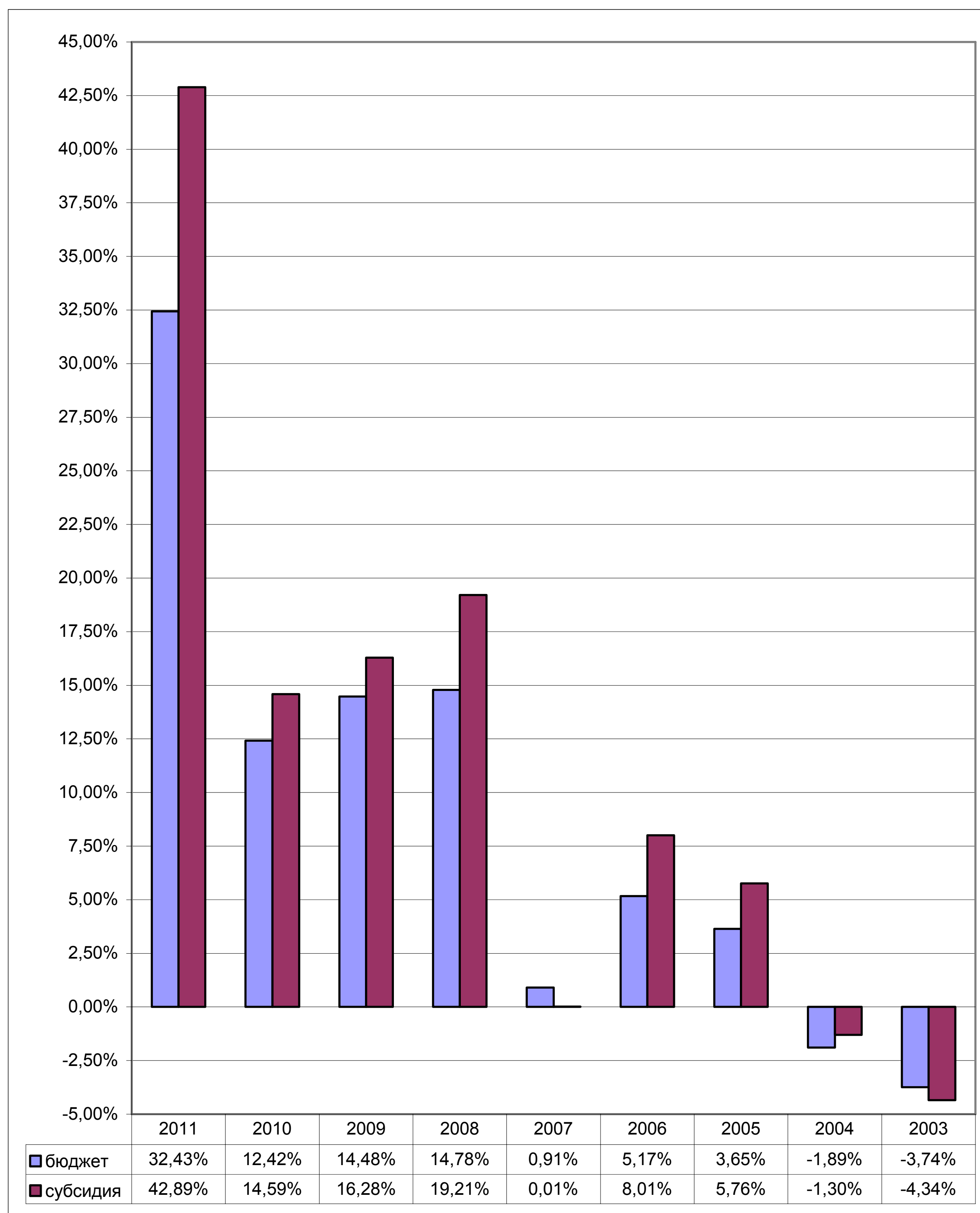
взаимоотношенията между финансиращи органи и телевизионни оператори страховете са излишни.

3. **Последователна политика в подпомагане на аудиовизуалния сектор в страните от европейското икономическо пространство**. Показателен пример в това отношение е политиката провеждана от Датското правителство и парламент през последните десет години (2002-2011) изразена чрез бюджета[63] на Датския филмов институт като общ размер (виж фигура 6) и като разпределение на разходите (виж фигури 7, 8 и 9 на база на таблица 14).

[62] за таблици 12 и 13 виж виж бележка 49
[63] http://www.dfi.dk/Service/English/Films-and-industry/Statistics/Facts-and-Figures.aspx

Изменение на абсолютния размер на бюджета и субсидията на Датския филмов институт при база 100% 2002 година[64]

фигура 6[65]

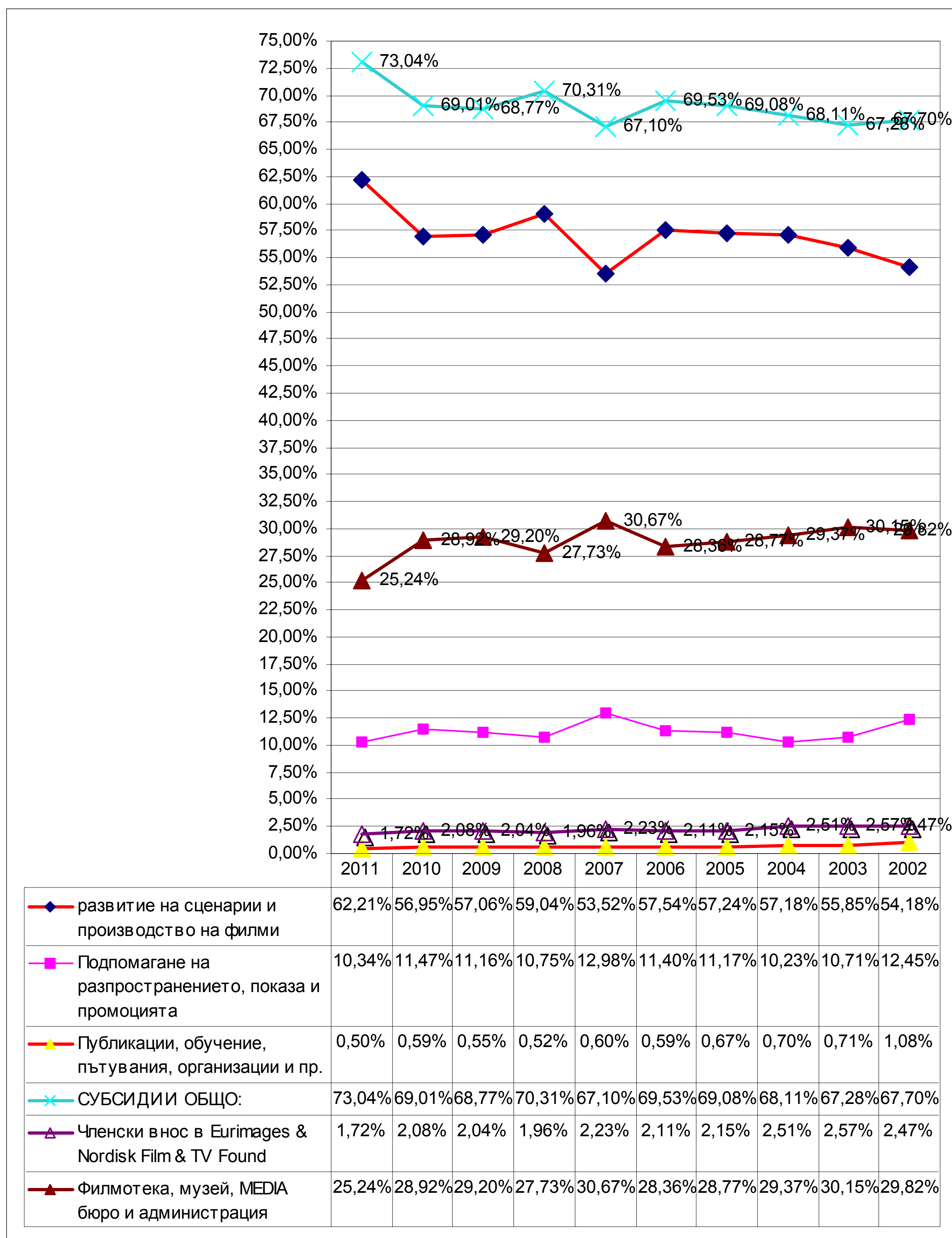

[64] бюджета на Датския филмов институт се определя от правителството и парламента за четири годишен период като тези периоди са: 2003-2006, 2007-2010 и 2011-2014

[65] Г.Чолаков съгласно таблица 14

Разпределение на бюджета на Датския филмов институт по основни показатели

Фигура 7[66]

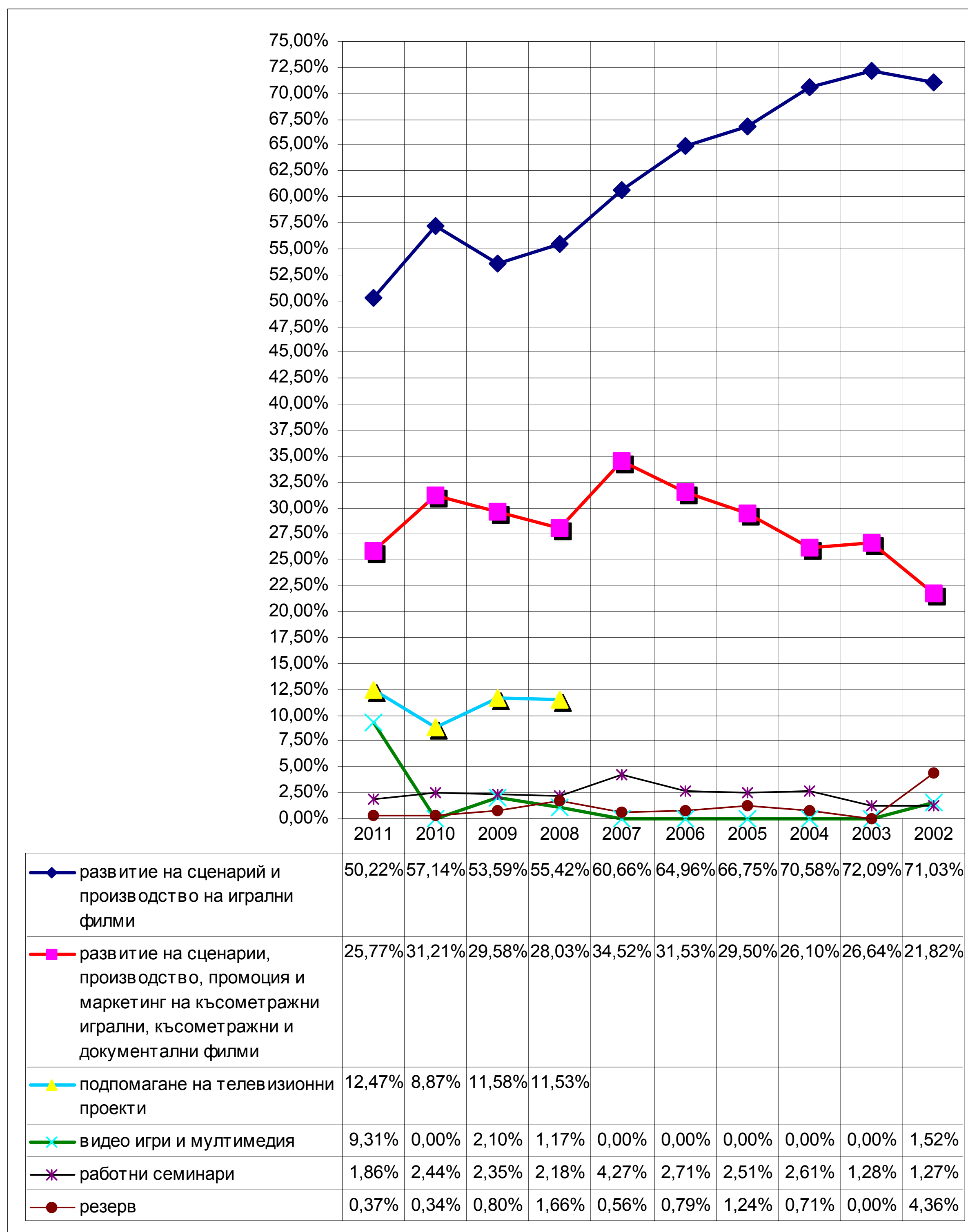

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
развитие на сценарии и производство на филми	62,21%	56,95%	57,06%	59,04%	53,52%	57,54%	57,24%	57,18%	55,85%	54,18%
Подпомагане на разпространението, показа и промоцията	10,34%	11,47%	11,16%	10,75%	12,98%	11,40%	11,17%	10,23%	10,71%	12,45%
Публикации, обучение, пътувания, организации и пр.	0,50%	0,59%	0,55%	0,52%	0,60%	0,59%	0,67%	0,70%	0,71%	1,08%
СУБСИДИИ ОБЩО:	73,04%	69,01%	68,77%	70,31%	67,10%	69,53%	69,08%	68,11%	67,28%	67,70%
Членски внос в Eurimages & Nordisk Film & TV Found	1,72%	2,08%	2,04%	1,96%	2,23%	2,11%	2,15%	2,51%	2,57%	2,47%
Филмотека, музей, MEDIA бюро и администрация	25,24%	28,92%	29,20%	27,73%	30,67%	28,36%	28,77%	29,37%	30,15%	29,82%

[66] Г.Чолаков на базата на таблица 14

Разпределение на субсидията за развитие на сценарии и производство на филми от Датския филмов институт

фигура 8[67]

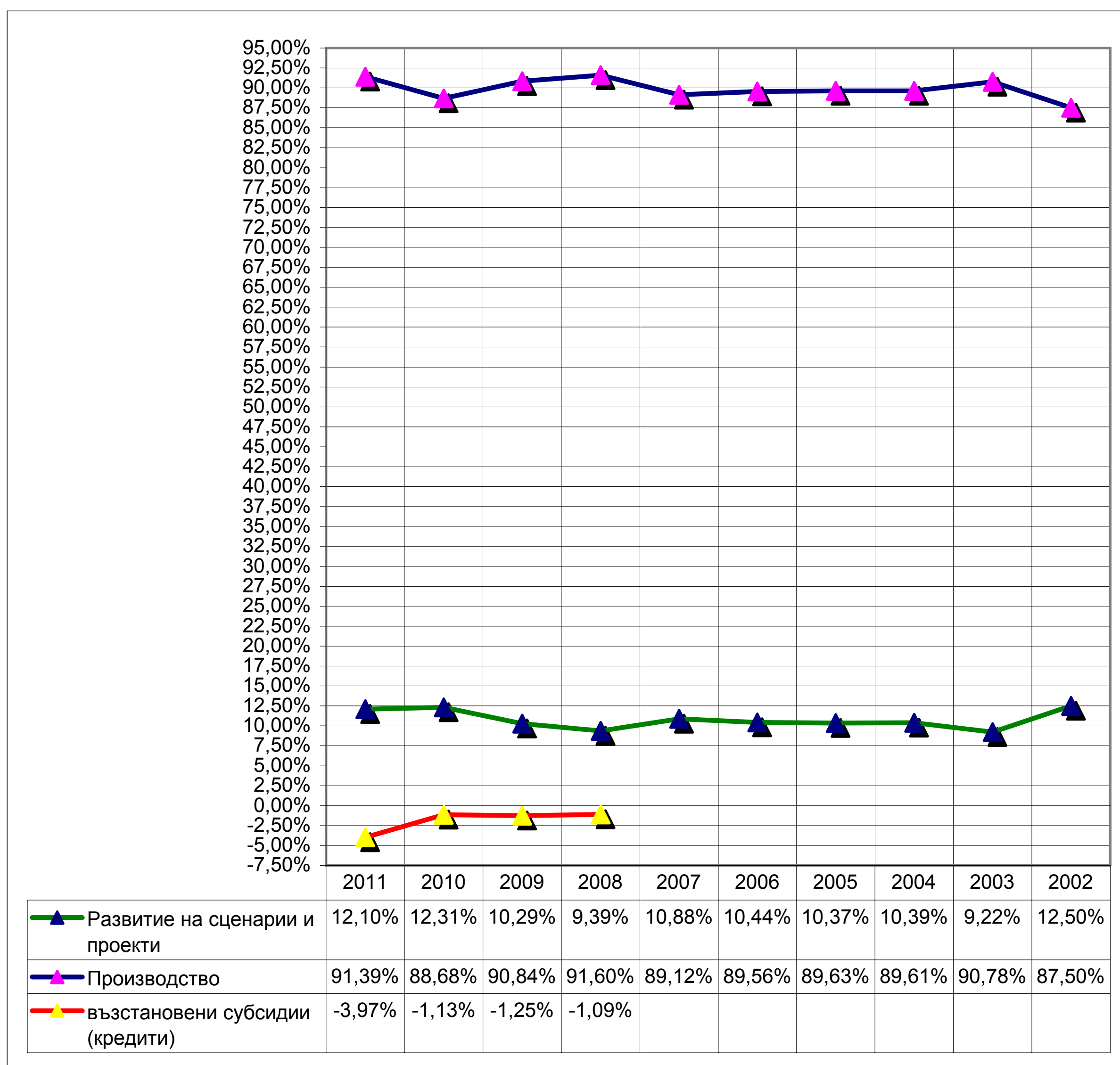

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
развитие на сценарий и производство на игрални филми	50,22%	57,14%	53,59%	55,42%	60,66%	64,96%	66,75%	70,58%	72,09%	71,03%
развитие на сценарии, производство, промоция и маркетинг на късометражни игрални, късометражни и документални филми	25,77%	31,21%	29,58%	28,03%	34,52%	31,53%	29,50%	26,10%	26,64%	21,82%
подпомагане на телевизионни проекти	12,47%	8,87%	11,58%	11,53%						
видео игри и мултимедия	9,31%	0,00%	2,10%	1,17%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,52%
работни семинари	1,86%	2,44%	2,35%	2,18%	4,27%	2,71%	2,51%	2,61%	1,28%	1,27%
резерв	0,37%	0,34%	0,80%	1,66%	0,56%	0,79%	1,24%	0,71%	0,00%	4,36%

67 Г.Чолаков на базата на таблица 14

Разпределение на субсидията за развитие на сценарии и производство на игрални филми от Датския филмов институт

фигура 9[68]

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Развитие на сценарии и проекти	12,10%	12,31%	10,29%	9,39%	10,88%	10,44%	10,37%	10,39%	9,22%	12,50%
Производство	91,39%	88,68%	90,84%	91,60%	89,12%	89,56%	89,63%	89,61%	90,78%	87,50%
възстановени субсидии (кредити)	-3,97%	-1,13%	-1,25%	-1,09%						

[68] Г.Чолаков на базата на таблица 14

Таблица 14[69] [хиляди евро]

БЮДЖЕТ ПО ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
ПАДПОМАГАНЕ РАЗВИТИЕТО НА СЦЕНАРИИ И ПРОИЗВОДСТВОТО НА ФИЛМИ										
игрални филми										
развитие на сценарий	2 549	2 230	1 785	1 745	1 745	2 010	2 010	2 014	1 750	2 356
производство	18 511	15 883	15 569	16 845	14 295	17 239	17 380	17 373	17 228	16 487
възстановени субсидии (кредити)	-805	-202	-215	-201						
развитие на сценарий и производство на игрални филми ОБЩО:	**20 256**	**17 911**	**17 140**	**18 389**	**16 040**	**19 249**	**19 390**	**19 387**	**18 978**	**18 843**
късометражни и документални филми										
развитие на сценарий	671	605	483	470	470	670	670	671	471	808
производство	8 988	8 371	7 972	8 282	8 389	8 672	7 900	6 498	6 541	4 980
промоция и маркетинг	402	403	403	282						
резерв	335	403	604	268	268					
развитие на сценарии, производство, промоция и маркетинг на късометражни игрални, късометражни и документални филми ОБЩО:	**10 396**	**9 782**	**9 462**	**9 302**	**9 127**	**9 343**	**8 570**	**7 169**	**7 012**	**5 788**
подпомагане на телевизионни проекти	**5 030**	**2 781**	**3 704**	**3 826**						
видео игри и мултимедия	**3 756**		**671**	**389**						**404**
други субсидии										
работни семинари	751	766	752	725	1 128	804	730	718	336	336
резерв	148	107	255	550	148	235	360	195		1 157
други субсидии ОБЩО:	**899**	**873**	**1 007**	**1 275**	**1 276**	**1 039**	**1 090**	**913**	**336**	**1 493**
развитие на сценарии и производство на филми ОБЩО:	**40 337**	**31 348**	**31 984**	**33 181**	**26 443**	**29 631**	**29 050**	**27 468**	**26 326**	**26 528**
ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО, ПОКАЗА И ПРОМОЦИЯТА										
игрални филми										
промоция и маркетинг	1 502	2 083	2 080	2 013	1 987	1 635	1 610	1 343	1 279	1 615
тиражиране на копия	778	900	899	872	872	804	810	671	606	740

[69] Г.Чолаков на база данните от http://www.dfi.dk/Service/English/Films-and-industry/Statistics/Facts-and-Figures.aspx

Таблица 14 [хиляди евро] (продължение)

БЮДЖЕТ ПО ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
фестивали в Дания и чужбина	939	927	899	872	872	710	710	604	673	727
субсидия за износ на филми	228	228	215	201	268	375	390	235	303	296
преводи, пътувания и пр.	416	470	362	362	389	456	90	235	**34**	202
игрални филми ОБЩО:	**3 863**	**4 609**	**4 456**	**4 320**	**4 389**	**3 981**	**3 610**	**3 088**	**2 894**	**3 580**
късометражни и документални филми										
фестивали в Дания и чужбина	550	551	550	523	470	362	400	302	202	202
промоция и маркетинг					282	214	200	201	202	269
тиражиране на копия					174	134	80		135	202
придобиване на късометражни и документални филми								40	67	269
подновяване на лицензи								34	67	74
възнаграждения на носителите на права								175	202	202
тиражиране за училища и билиотеки	40	175	268	255	40	40	240		269	202
късометражни и документални филми ОБЩО:	**590**	**726**	**819**	**779**	**966**	**751**	**920**	**752**	**1 144**	**1 420**
киносалони										
Арт кина	496	564	564	537	685	737	740	403	336	619
реновиране и обзавеждане на киносалони								269	269	135
дигитализация на киносалони	1 341									
за киносалоните ОБЩО:	**1 838**	**564**	**564**	**537**	**685**	**737**	**740**	**672**	**606**	**754**
детска и юношеска дейност	**416**	**417**	**416**	**403**	**376**	**402**	**400**	**403**	**404**	**340**
Подпомагане на разпространението, показа и промоцията ОБЩО:	**6 707**	**6 315**	**6 255**	**6 040**	**6 416**	**5 871**	**5 670**	**4 915**	**5 048**	**6 094**
Публикации, обучение, пътувания, организации и пр.	**322**	**322**	**309**	**295**	**295**	**302**	**340**	**336**	**336**	**527**
СУБСИДИИ ОБЩО:	**47 366**	**37 985**	**38 547**	**39 516**	**33 154**	**35 804**	**35 060**	**32 719**	**31 710**	**33 149**
Членски внос в Eurimages & Nordisk Film & TV Found	1 113	1 142	1 141	1 101	1 101	1 086	1 090	1 208	1 211	1 211
Филмотека, музей, MEDIA бюро и администрация	**16 366**	**15 919**	**16 366**	**15 584**	**15 154**	**14 603**	**14 600**	**14 111**	**14 212**	**14 603**
ДАТСКИ ФИЛМОВ ИНСТИТУТ ВСИЧКО:	**64 845**	**55 047**	**56 054**	**56 201**	**49 409**	**51 493**	**50 750**	**48 038**	**47 133**	**48 964**

таблица 14 – разпределение на бюджета на Датския филмов институт за периода 2002 – 2011 година

В. ПОЛОЖИТЕЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

1. За последните 10 години, независимо от рязкото намаляване на достъпа на населението до възможността да гледа филми на екран, приходите на бюджета от ДДС върху продажбата на билети за кино за премиерни заглавия са нараснали от $705 984 през 2002 година на $4 035 458 през 2011 (виж таблици 15, 16 и 17). Притеснително е разминаването на данните между НСИ и НФЦ което за периода 2006-2011 г. е с 12 630 492 лв или данните на НСИ за посочения период са с 9,16% по-ниски от данните на НФЦ;

таблица 15[70]

	2002	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
приходи	$4 235 901	$7 407 604	$7 872 945	$10 194 428	$12 905 161	$19 198 793	$21 000 888	$24 212 746
обл.стойност	$3 529 918	$6 173 003	$6 560 788	$8 495 357	$10 754 301	$15 998 994	$17 500 740	$20 177 288
ДДС	$705 984	$1 234 601	$1 312 158	$1 699 071	$2 150 860	$3 199 799	$3 500 148	$4 035 458

таблица 15 – приходи от премиерни заглавия на българския екран

таблица 16 [хил.лв][71]

	2003	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Приходи	13 680	9 311	10 835	13 454	22 852	33 026	35 717
обл.стойност	11 400	7 760	9 029	11 212	19 043	27 521	29 764
ДДС	2 280	1 552	1 806	2 242	3 809	5 504	5 953

таблица 16 – приходи от продажба на билети (всички заглавия)

таблица 17 [лева]

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
приходи[72]	11 956 716	14 020 755	17 120 941	24 350 153	33 879 494	36 497 110
обл.стойност	9 963 930	11 683 963	14 267 451	20 291 794	28 232 912	30 414 258
ДДС[73]	1 992 786	2 336 793	2 853 490	4 058 359	5 646 582	6 082 852

таблица 17 – приходи от продажба на билети (всички заглавия)

2. Появата на десет български премиерни филма през 2011 година доведе до засилен интерес на публиката и достигане на 658 482[74] зрители или 14,54%[74] от общия брой зрители и 4 340 557[74] приходи от билети или 12,13%[74] пазарен дял и три български филма в топ 10[75]. През 2010 година с появата само на две премиерни заглавия, независимо от успеха на "Мисия, Лондон" пазарния дял е 8,20%[76].

---

70 Г.Чолаков на база Bulgaria Yearly Box Office - http://boxofficemojo.com/intl/
71 Г.Чолаков на база http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=646#cont
72 НФЦ Bulgarian cinema 2012 facts/figures/trends p.18
73 Г.Чолаков на база данните по бележка 72
74 Г.Чолаков на база http://kino.dir.bg/boxoff.php и http://boxofficemojo.com/intl/bulgaria/
75 Love.net [205 077 зрители; 1 373 215 лв. приходи; 26 седмици на екран], Операция "Шменти, капели" [168 294; 1 128 874 лв.; 13], Тилт [142 515; 932 168 лв.; 16] - http://boxofficemojo.com/intl/bulgaria/yearly/?yr=2011&p=.htm и http://kino.dir.bg/boxoff.php
76 виж бележка 74

3. Разрастването на телевизионния пазар и достъпа до 98,30%[77] от домакинствата води до непрекъснат ръст на приходите от телевизионна реклама, телевизионни игри и реалити шоу като единствения спад в приходите от телевизионна реклама, за последните 20 години, е през 2009 година (виж таблица 18), когато приходите на бюджета от ДДС възлизат на 109 106 милиона лева.

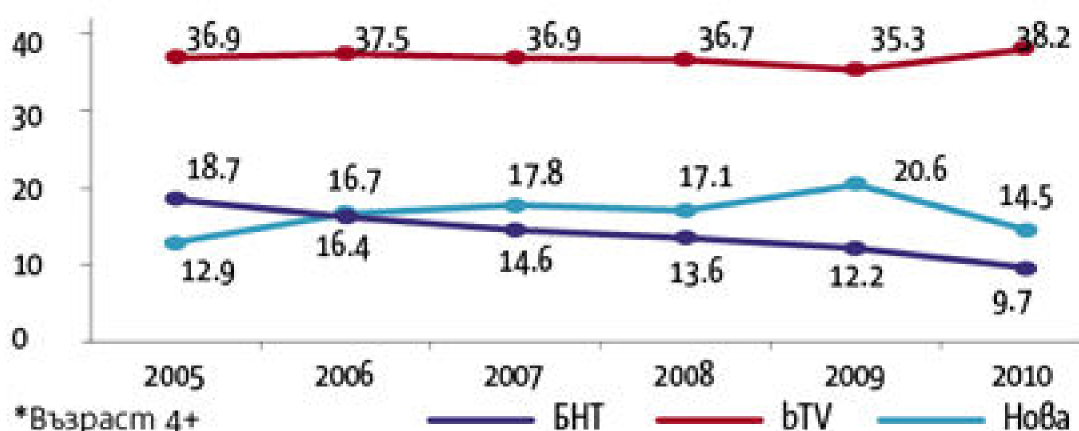
Таблица 18 [хиляди лева]

	2007[78]	2008[78]	2009[79]	2010[79]
приходи без ДДС	617 728	790 524	545 531	565 304
ДДС	123 546	158 105	109 106	113 061

Таблица 18 – приходи на телевизионите оператори от реклама

4. Концентрация на рекламния пазар, която има двояк характер, но очертава безспорно лидерство на bTV[80] (виж фигури 10, 11 и 12 и таблица 19)

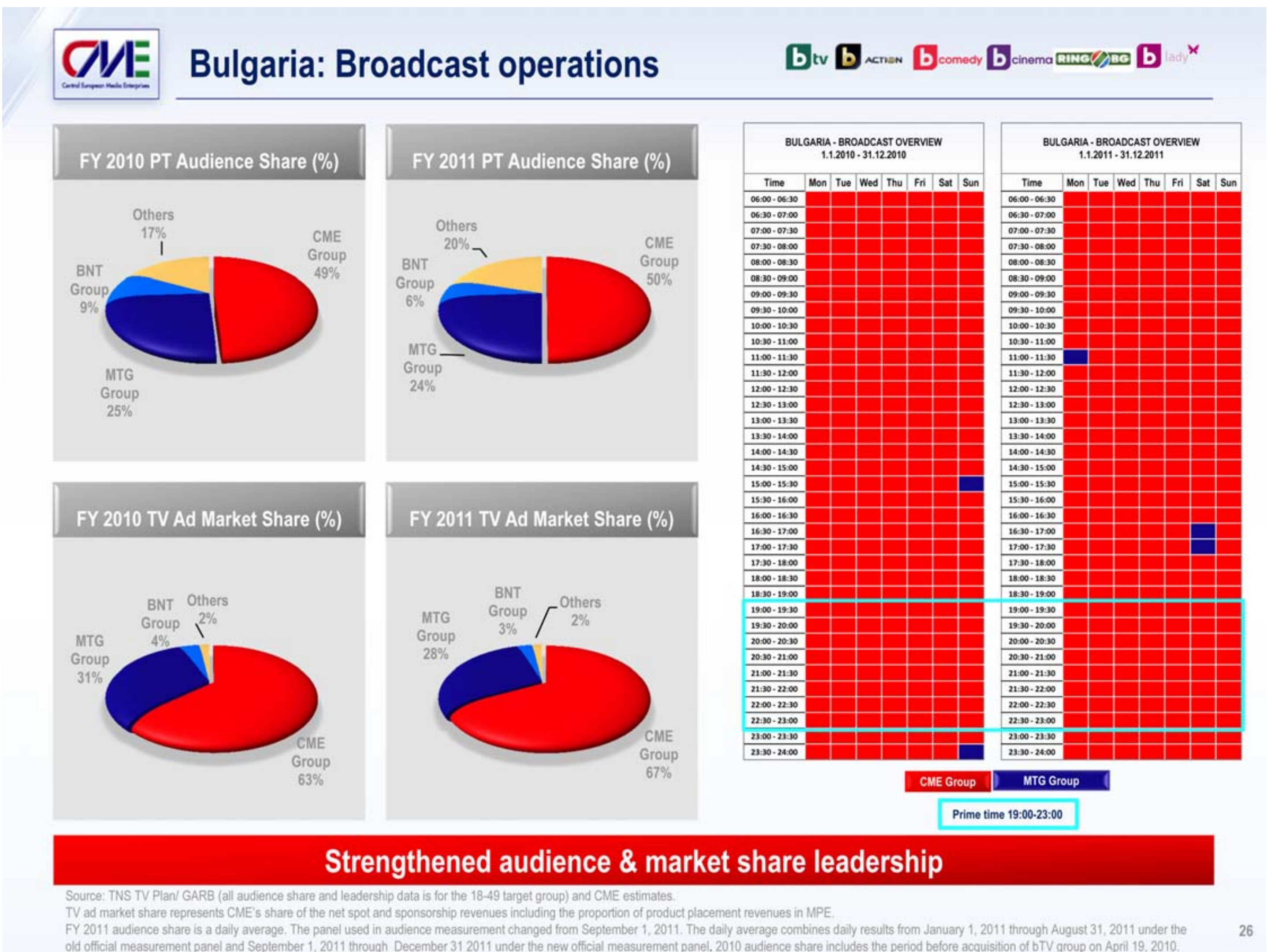
Фигура 10[81]

фиг.10 – дял от телевизионната аудитория за периода 2005 – 2010 г.

[77] за 2008 г. http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=21&a1=124&a2=126#cont
[78] справка на агенция "ТНС Тв план" публикувани в."Труд" 17.01.2009, стр.22
[79] http://www.capital.bg/shimg/oo_1033412.jpg
[80] bTV на News Corporation е продадена през април 2010 на Central European Media Enterprises Ltd. за 413 милиона долара - http://www.novinite.com/view_news.php?id=115423
[81] http://www.capital.bg/shimg/oo_1112204.jpg

фигура 11

фигура 11 – Дял на аудиторията и рекламен пазарен пазарен дял за 2010 и 2011 година

Таблица 19[82]

Target group: 18 - 49	2011 Target Prime Time Audience Data (FY average)				2011 Target All Day Audience Share (FY average)			
	Ratings (%)[1]		Audience Share (%)[2]		Ratings (%)[1]		Audience Share (%)[2]	
Bulgaria	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
bTV	12,30%	12,80%	43,90%	42,40%	4,50%	4,60%	36,10%	34,70%
bTV Comedy	0,50%	0,60%	1,90%	1,90%	0,30%	0,40%	2,50%	2,80%
bTV Cinema	0,50%	0,50%	1,80%	1,60%	0,20%	0,20%	1,80%	1,70%
bTV Action	0,60%	0,90%	2,00%	2,90%	0,20%	0,40%	1,90%	2,90%
Ring.bg	0,10%	0,10%	0,20%	0,60%	0,00%	0,10%	0,30%	0,70%
CME Total	14,00%	14,90%	49,80%	49,40%	5,20%	5,70%	42,60%	42,80%
Nova TV	4,60%	5,10%	16,50%	16,90%	1,80%	2,00%	14,60%	15,10%
Diema	0,70%	0,80%	2,60%	2,70%	0,40%	0,40%	2,90%	3,10%
Kino Nova (formerly Diema 2)	0,60%	0,80%	2,20%	2,60%	0,30%	0,30%	2,50%	2,50%
Diema Family	0,70%	0,70%	2,50%	2,40%	0,30%	0,40%	2,60%	2,90%
Nova Sport	0,10%	0,10%	0,20%	0,20%	0,00%	0,00%	0,20%	0,20%
MTG Total	6,70%	7,50%	24,00%	24,80%	2,80%	3,10%	22,80%	23,80%
BNT 1	1,70%	2,50%	6,10%	8,20%	0,70%	1,00%	5,50%	7,70%
BNT 2 Sat	0,10%	0,10%	0,30%	0,50%	0,00%	0,10%	0,30%	0,50%
State Total	1,80%	2,60%	6,40%	8,70%	0,70%	1,10%	5,80%	8,20%
All Others	5,50%	5,10%	19,80%	17,10%	3,80%	3,40%	28,80%	25,20%
Total	28,00%	30,10%	100,00%	100,00%	12,50%	13,30%	100,00%	100,00%

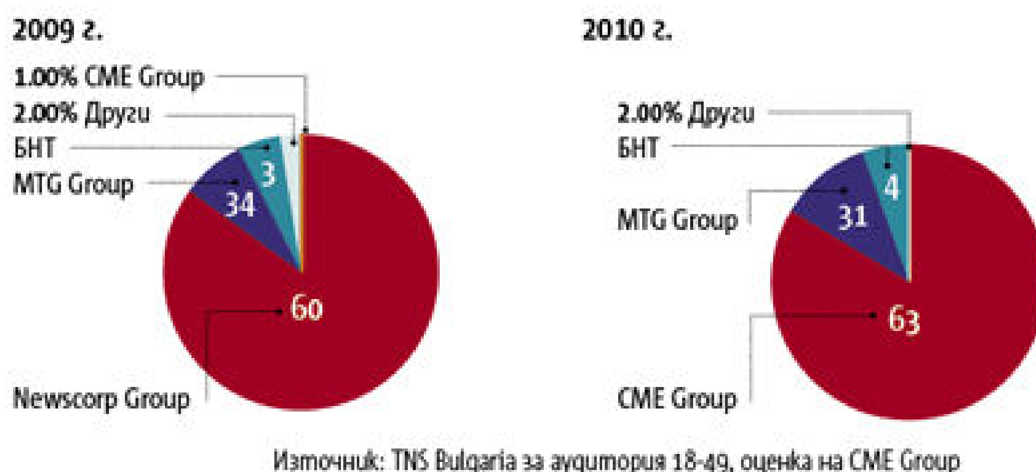
prime time = 19:00-23:00
all day = according to a typical TV day in your country (2-2, 3-3, 6-6)

1. The percentage of the potential TV audience population viewing at any given time.
2. The percentage of total viewing audience watching by each channel.

Таблица 19 – дял от аудиторията и рейтинг на телевизионните оператори за 2011 година

[82] за фигура 11 и таблица 19 - http://www.cetv-net.com/en/

фигура 12[83]

фиг.12 – Пазарен дял от рекламата на Central European Media Enterprises Ltd., Modern Times Group (MTG)[84], БНТ и другите телевизионни оператори за 2009 и 2010 година

5. Съществен принос за приходите на бюджета от ДДС имат и телевизионните оператори доставящи програми на домакинствата чрез кабел. Въпреки липсата на актуална[85] статистическа информация, ако се направи съпоставка на данните за брой обитавани жилища от последното преброяване[86], снабденост на домакинствата със стоки за дълготрайна употреба[87], жилищни условия на домакинствата[88] със данните от преброяването през 2001 година и изявления на доставчици на услугата в пресата[89] можем да направим заключението, че абонатите са не по-малко 1 668 197 (виж таблица 20) и не повече от 1 900 000[90] в края на 2009 година. Ползвайки данните от таблица 20, и приемайки че месечната такса за София е 25 лева, за останалите градове 15 лева и за селата 5 лева, минималния приход на бюджета за 2010 от ДДС върху таксите за доставка на услугата кабелна телевизия са в размер на 47 810 798 лева (виж таблица 21).

---

[83] виж бележка 81
[84] придобива Нова телевизия през 2008 г. за 620 милиона евро - http://www.capital.bg/blogove/za_medii/2009/03/04/684282_mtg_reorganizira_aktivite_si_v_bulgariia/
[85] последните данни са от преброяването през 2001 г.
[86] http://censusresults.nsi.bg/Reports/1/1/R1.aspx (неокончателни данни)
[87] за 2008 г. http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=21&a1=124&a2=126#cont
[88] за 2008 г. http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=21&a1=124&a2=125#cont
[89] http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2009/10/30/807530_pyotr_chapski_kabelnata_televiziia_v_bulgariia_ima/
[90] http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2009/07/03/748624_i_vse_pak_te_se_sliaha/

Таблица 20

2010	обитавани жилища[91]	жилища с							
		ток[92]		телевизори[93]		Видосистеми[93]		кабелна[94]	
		[бр.]	[%]	[бр.]	[%]	[бр.]	[%]	[бр.]	[%]
общо	2 898 288	2 889 593	99,70%	2 840 470	98,01%	996 910	34,40%	1 668 197	57,56%
в градовете	1 487 803	1 479 843	99,47%	1 463 565	98,37%	600 062	40,33%	927 226	62,32%
в селата	908 374	907 466	99,90%	878 427	96,70%	173 050	19,05%	426 364	46,94%
София	502111	502 111	100,00%	502 111	100,00%	205 866	41,00%	314 608	62,66%

Таблица 21

2010	жилища с кабелна телевизия	годишна такса	приходи от услугата	облагаема стойност	ДДС
в градовете	927 226	180	166 900 633	139 083 861	27 816 772
в селата	426 364	60	25 581 815	21 318 179	4 263 636
София	314 608	300	94 382 337	78 651 948	15 730 390
всичко	1 668 197		286 864 785	239 053 988	47 810 798

6. Поради липса на официална статистическа информация за продажбите и наемането на видеоносители (касети, DVD, Blurey), ако приемем че собствениците на видеосистеми (таблица 20) са изразходвали една минимална сума от 20 лв. на година, прихода на бюджета от ДДС в този сектор за 2010 г. ще бъде в размер на не по-малко от 3 323 032 лева.

7. Имайки предвид че липсва информация за обема на услугите “телевизионна игра”, “реалити шоу”, “компютърни игри”, PPV (плати за да видиш) по кабел, интернет, мобилна комуникация, обема на създадените спотове за реклама, платения корпоративен данък и осигуровки можем да приемем, че приходите на бюджета от аудиовизуалния сектор за 2010 година са не по-малко от 180 милиона лева.

8. Същевременно трябва да се отбележи, че **ползването на аудиовизуални продукти** (гледане на телевизия, ходене на кино, гледане на видео, компютърни игри) отнема най-голяма част от бюджета на времето[95] на българските граждани, след съня (виж таблица 21[96]), от което следва че **има и най-голямо значение за формиране на националното самосъзнание и мироглед**.

---

[91] виж бележка 86
[92] виж бележка 88
[93] виж бележка 88
[94] виж бележка 89
[95] http://www.nsi.bg/census2011/pagebg2.php?p2=159&sp2=166
[96] общото време е изчислено като за всяка възрастова група данните за броя на населението са взети от преброяването през 2011 година - http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=19

Бюджет на времето на населението в периода 2009-2010 г. по възраст Таблица 21

№	Основна дейност	средно на участващо лице - минути[97]				относителен дял на участващите в дейността [97]				време[98] [x 1000] минути				общо часове[99]
		Възраст				Възраст				Възраст				
		10-19	20-49	50-64	над 65	10-19	20-49	50-64	над 65	10-19	20-49	50-64	над 65	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Сън	572	515	535	614	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	396 425	1 580 359	846 187	835 898	60 981 147
2	**Аудиовизия (р.4+р.15+р31+ходене на кино 4529303[100] зрители х 120 минути)**													**28 238 497**
3	Основна и допълнителна работа	398	459	432	275	3,00%	52,80%	41,30%	5,70%	8 275	743 695	282 193	21 340	17 591 724
4	Телевизия и видео	142	142	180	220	84,90%	88,90%	93,80%	95,70%	83 553	387 381	267 047	286 629	17 076 829
5	Хранене	119	132	127	126	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	82 473	405 063	200 871	171 536	14 332 375
6	Приготвяне на храна	35	80	97	96	27,30%	56,00%	69,60%	68,90%	6 622	137 476	106 781	90 048	5 682 119
7	Други лични	50	56	58		99,70%	99,20%	99,10%	98,90%	34 549	170 470	90 911	0	4 932 154
8	Друг социален живот	66	63	58	76	60,90%	49,80%	50,10%	62,90%	27 856	96 276	45 960	65 080	3 919 543
9	Измиване на чинии	30	40	46	54	26,10%	47,70%	60,30%	61,70%	5 427	58 550	43 872	45 359	2 553 461
10	Пътуване до/от работа	52	66	63	51	3,70%	50,10%	36,90%	3,10%	1 333	101 468	36 769	2 152	2 362 047
11	Почистване на жилището	34	50	54	51	27,30%	36,30%	44,80%	49,80%	6 433	55 696	38 263	34 577	2 249 488
12	Строителство и ремонти	76	86	101	84	2,40%	6,50%	68,00%	3,40%	1 264	17 154	108 628	3 888	2 182 239
13	Обучение учебни часове и лекции	322	294	0	0	42,70%	2,30%	0,00%	0,00%	95 290	20 750	0	0	1 934 010
14	Отглеждане на растения	100	129	135	127	3,90%	8,50%	18,50%	23,20%	2 703	33 648	39 502	40 112	1 932 747
15	Друг вид използване на компютри	117	89	74	77	49,00%	20,00%	4,20%	0,70%	39 733	54 622	4 916	734	1 666 739
16	Пазаруване и услуги	42	37	35	35	17,40%	38,10%	49,20%	50,30%	5 065	43 259	27 236	23 967	1 658 787
17	Пътуване за пазаруване и услуги	35	32	34	41	16,40%	36,40%	46,60%	48,50%	3 978	35 744	25 060	27 071	1 530 883
18	Ходене, туризъм	100	96	85	92	20,70%	12,90%	9,80%	15,90%	14 346	38 002	13 175	19 915	1 423 969
19	Обучение - домашни занимания	131	140	98	22	50,90%	2,80%	0,10%	0,10%	46 212	12 029	155	30	973 767

[97] http://www.nsi.bg/census2011/pagebg2.php?p2=159&sp2=161

[98] резултата в колона 9 е получен като съответно са умножени к.1 х к.5 х к.1 от таблица 20 и резултата е разделен на 1000, аналогично е получен резултата за колони 10, 11 и 12

[99] резултата в колона 13 е получен по следната формула [(к.9+к.10+к.11+к.12)x1000]/60

[100] брой зрители за 2011 г.

Таблица 21 (продължение)

№	Основна дейност	средно на участващо лице - минути				относителен дял на участващите в дейността				време [x 1000] минути				общо часове
		Възраст				Възраст				Възраст				
		10-19	20-49	50-64	над 65	10-19	20-49	50-64	над 65	10-19	20-49	50-64	над 65	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
20	Отглеждане на селскостопански животни	37	65	75	89	2,00%	5,80%	15,20%	23,20%	513	11 569	18 031	28 110	970 379
21	Гостуване и празненства	157	165	75	57	6,40%	6,10%	7,00%	9,20%	6 964	30 886	8 304	7 139	888 211
22	Физически грижи за децата и наглеждане	81	90	61	54	1,20%	16,60%	2,80%	1,10%	674	45 846	2 701	809	833 826
23	Спортове и дейности на открито	125	140	99	69	23,30%	4,90%	2,30%	2,00%	20 185	21 051	3 601	1 879	778 604
24	Пране	48	38	41	43	2,70%	18,40%	20,10%	18,10%	898	21 456	13 034	10 596	766 407
25	Четене на книги	85	72	78	88	14,30%	8,10%	7,40%	8,10%	8 424	17 896	9 129	9 704	752 564
26	Друг вид четене	44	42	46	56	4,40%	11,40%	16,90%	21,50%	1 342	14 693	12 296	16 391	745 359
27	Неформална помощ за друго домакинство	99	125	146	128	2,60%	4,00%	6,90%	5,20%	1 784	15 343	15 934	9 061	702 038
28	Други хобита и игри	100	90	84	93	18,90%	4,40%	3,90%	4,00%	13 099	12 152	5 182	5 064	591 608
29	Учене, четене и игра с децата	45	70	51	69	3,10%	14,50%	2,80%	0,90%	967	31 147	2 259	845	586 962
30	Занаяти и производство на тъкани	158	78	104	111	0,40%	1,70%	6,50%	12,20%	438	4 069	10 692	18 436	560 585
31	Компютърни и видео игри	104	91	73	58	26,50%	2,30%	0,50%	0,10%	19 100	6 423	577	79	436 324
32	Пътуване свързано с обучение	62	85	49	15	43,30%	2,80%	0,20%	0,10%	18 606	7 303	155	20	434 741
33	Грижи за домашните любимци	28	28	23	24	3,90%	3,20%	54,00%	8,20%	757	2 750	19 644	2 679	430 496
34	Разхождане на куче	51	54	54	60	4,10%	1,70%	21,00%	2,10%	1 449	2 817	17 936	1 715	398 626
35	Слушане на радио и музика	61	55	48	68	13,90%	4,20%	3,10%	5,70%	5 876	7 089	2 354	5 277	343 254
36	Гладене	30	36	37	35	2,60%	8,20%	6,90%	3,30%	541	9 059	4 038	1 572	253 494
37	Неопределено използване на времето	35	37	37	39	3,10%	4,30%	4,30%	4,80%	752	4 882	2 516	2 549	178 319
38	Свързано с грижи за децата	30	32	38	44	0,70%	5,10%	0,80%	0,30%	146	5 008	481	180	96 902
39	Културни дейности свързани с участие	86	83	64	74	0,60%	0,60%	1,20%	1,50%	358	1 528	1 215	1 511	76 861
40	Забавления и културни дейности	89	93	107	79	1,60%	0,70%	0,40%	0,40%	987	1 998	677	430	68 196
41	Обучение във свободното време	146	144	0	23	1,40%	0,20%	0,00%	0,10%	1 417	884	0	31	38 861
42	Организационна работа		82	101	98	0,00%	0,10%	0,10%	0,10%	0	252	160	133	9 080

Таблица 22[101]

население			
Възраст			
10 - 19	20 - 49	50 - 64	над 65
693 051	3 068 658	1 581 658	1 361 397

9. Проектното финансиране на филмовата индустрия доведе до следните положителни резултати:

9.1. висока ефективност на управленския процес, като общо ведомствените разходи са сведени под 5 на сто за периода (виж таблици 4 и 24 и фиг.13), при над 90 на сто средно за останалите дейности на Министерство на културата за целия период като се изключи отчета на разходите за 2009 г.;

9.2. разпределената субсидия за творчески проекти на една щатна бройка надхвърля 3000 пъти средната за Министерството на културата като се изключи дейноста на ИА "Национален филмов център" (виж таблица 23);

Таблица 23 [хиляди лева][102]

Разходи	2007[103]		2008[104]		2009			
	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс	пмс	пмс	пмс	пмс[105]	отчет[106]	пмс[105]	отчет
I. Общо ведомствени разходи	**559**	**82 069**	**506**	**92 565**	**492**	**588**	**100 298**	**95 880**
Персонал	153	53 248	247	55 217	233	368	63 550	65 707
Издръжка	407	20 017	259	55 205	259	221	25 055	22 508
Капиталови разходи	0	8 803	0	55 464	0	0	11 693	7 665
II. Общо администрирани разходи по бюджета	**6 827**	**3 905**	**7 327**	**3 545**	**16 246**	**12 028**	**4 863**	**11 005**
Членски внос в международни организации	227	51	227	51	246	233	99	78
Субсидия за реализиране на творчески проекти	6 600	1 700	10 900	1 700	16 000	11 787	2 538	756
Общо разходи (I + II)	**7 386**	**85 974**	**11 633**	**96 109**	**16 738**	**12 616**	**105 161**	**119 501**
Численост на щатния персонал	16	**5 646**	16	5 647	14	14	6874	6 874
Разпределена субсидия за творчески проекти от едно лице	**413**	**0,30**	**681**	**0,30**	**1 143**	**842**	**0,37**	**0,11**
Разходи	2010				2011			
	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс[107]	отчет	пмс[107]	отчет	пмс[108]	отчет	пмс	отчет
I. Общо ведомствени разходи	**381**	**347**	**87 503**	**92 016**	**331**	**599**	**88 570**	**103 823**
Персонал	123	164	59 336	64 589	111	289	56 043	66 161
Издръжка	258	184	23 557	22 868	220	310	30 122	28 901
Капиталови разходи	0	0	4 610	4 559	0	0	2 405	8 762

---

[101] http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=19

[102] във всички колони на Министерство на културата (МК) са извадени разходите на ИА "Национален филмов център" (ИА "НФЦ"). Общите разходи на Министерство на културата са равни на сбора от от двете колони за съответния период

[103] Постановление № 20 от 02.02.2007 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.15/2007)*

[104] Постановление № 15 от 01.02.2008 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.16/2008)*

[105] Постановление № 28 от 09.02.2009 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.13/2009)*

[106] за всички колони "отчет" http://mc.government.bg/page.php?p=141&s=235&sp=0&t=0&z=0

[107] Постановление № 324 от 30.12.2009 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.3/2010)*

[108] Постановление № 334 от 29.12.2010 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.2/2011)*

Таблица 23 [хиляди лева] (продължение)

Разходи	2010				2011			
	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс[107]	отчет	пмс[107]	отчет	пмс[108]	отчет	пмс	отчет
II. Общо администрирани разходи по бюджета	**10 346**	**9 311**	**4 313**	**2 540**	**10 350**	**10 120**	**5 317**	**2 829**
Членски внос в международни организации	246	221	80	65	250	240	134	91
Субсидия за реализиране на творчески проекти	10 100	9 091	1 700	618	10 100	9 879	2 420	1 369
Общо разходи (I + II)	**10 727**	**9 659**	**91 816**	**94 556**	**10 682**	**10 719**	**93 887**	**106 652**
Численост на щатния персонал	14	14	6342	6 356	14	14	5899	5 899
Разпределена субсидия за творчески проекти от едно лице	**721**	**649**	**0,27**	**0,10**	**721**	**706**	**0,41**	**0,23**

Таблица 23 – утвърдени и отчетени разходи на Министерство на кулутурата и ИА “Национален филмов център” за периода (2007 – 2011), в който бюджетите на министерствата се обнародват в програмен формат

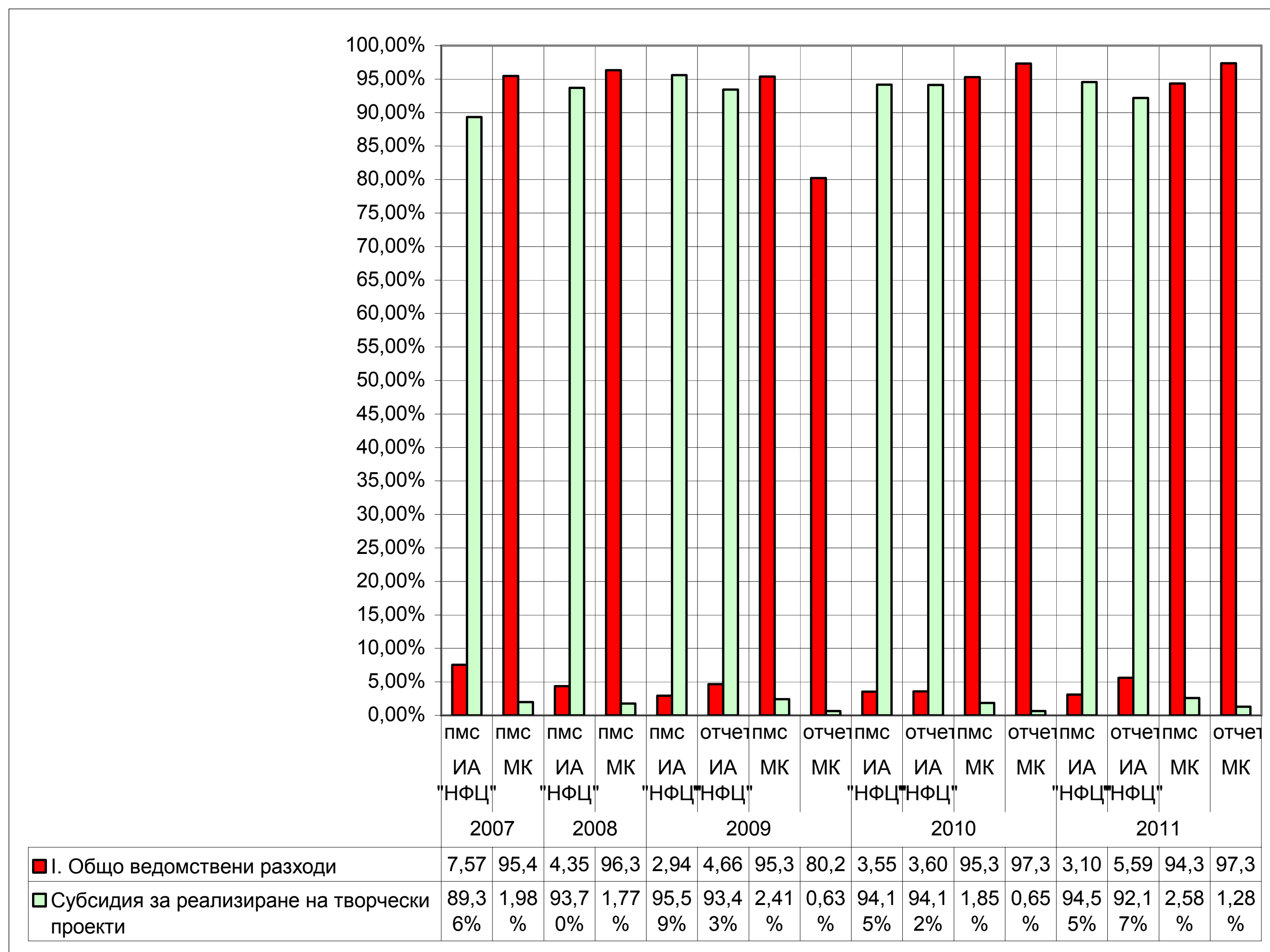
Таблица 24[109]

Разходи	2007		2008		2009			
	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс	пмс	пмс	пмс	пмс	отчет	пмс	отчет
I. Общо ведомствени разходи	**7,57%**	**95,46%**	**4,35%**	**96,31%**	**2,94%**	**4,66%**	**95,38%**	**80,23%**
Персонал	2,07%	61,94%	2,13%	57,45%	1,39%	2,92%	60,43%	54,98%
Издръжка	5,51%	23,28%	2,22%	57,44%	1,54%	1,75%	23,83%	18,83%
Капиталови разходи	0,00%	10,24%	0,00%	57,71%	0,00%	0,00%	11,12%	6,41%
II. Общо администрирани разходи по бюджета	**92,43%**	**4,54%**	**62,99%**	**3,69%**	**97,06%**	**95,34%**	**4,62%**	**9,21%**
Членски внос в международни организации	3,07%	0,06%	1,95%	0,05%	1,47%	1,85%	0,09%	0,06%
Субсидия за реализиране на творчески проекти	89,36%	1,98%	93,70%	1,77%	95,59%	93,43%	2,41%	0,63%
Общо разходи (I + II)	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**
Разходи	2010				2011			
	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет
I. Общо ведомствени разходи	**3,55%**	**3,60%**	**95,30%**	**97,31%**	**3,10%**	**5,59%**	**94,34%**	**97,35%**
Персонал	1,14%	1,70%	64,62%	68,31%	1,04%	2,70%	59,69%	62,03%
Издръжка	2,41%	1,90%	25,66%	24,18%	2,06%	2,89%	32,08%	27,10%
Капиталови разходи	0,00%	0,00%	5,02%	4,82%	0,00%	0,00%	2,56%	8,22%
II. Общо администрирани разходи по бюджета	**96,45%**	**96,40%**	**4,70%**	**2,69%**	**96,90%**	**94,41%**	**5,66%**	**2,65%**
Членски внос в международни организации	2,30%	2,29%	0,09%	0,07%	2,34%	2,24%	0,14%	0,09%
Субсидия за реализиране на творчески проекти	94,15%	94,12%	1,85%	0,65%	94,55%	92,17%	2,58%	1,28%
Общо разходи (I + II)	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Таблица 24 – Относителен дял на утвърдените и отчетените разходи на Министерство на културата и ИА “Национален филмов център” за периода 2007 – 2011 година

[107] Постановление № 324 от 30.12.2009 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.3/2010)*
[108] Постановление № 334 от 29.12.2010 г. на Министерски съвет *(обн.ДВ бр.2/2011)*
[109] Г.Чолаков на базата на таблица 23

фигура 13

	2007		2008		2009				2010				2011			
	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК	ИА "НФЦ"	ИА "НФЦ"	МК	МК
	пмс	пмс	пмс	пмс	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет	пмс	отчет
I. Общо ведомствени разходи	7,57	95,4	4,35	96,3	2,94	4,66	95,3	80,2	3,55	3,60	95,3	97,3	3,10	5,59	94,3	97,3
Субсидия за реализиране на творчески проекти	89,36%	1,98%	93,70%	1,77%	95,59%	93,43%	2,41%	0,63%	94,15%	94,12%	1,85%	0,65%	94,55%	92,17%	2,58%	1,28%

Фигура 13[110] – относителен дял на ведомствените разходи и субсидията за творчески проекти в ИА "Национален филмов център" и Министерство на културата

9.3. Обезпечаване от продуцентите на подпомогнатите проекти на финансов ресурс съизмерим с предоставените средства. Привлечените средства за производството на 31 игрални филма през последните пет години са равни на 22 019 365 лв. или плюс от 77,80% към субсидията от 28 301 906 (виж таблица 25)

9.4. Като цяло трябва да се отбележи, че над 65 на сто от разходите вложени във филмовата индустрия се влагат в други отрасли на икономиката като комуникации, транспорт, стрителство, шивашка индустрия, хотелиерство, ресторантьорство и други, като за прецизно изчисление е необходимо да се направи анализ на отчетените разходи при производството на финансираните филми;

9.5. При създаването на едно игрално аудиовизуално произведение броя на средно създадените работни места е над сто;

9.6. Прекратено е финансирането на структури.

[110] Г.Чолаков на базата на таблица 24

Таблица 25[111] [лева]

№	заглавие / режисьор	субсидия	бюджет
	2010 - 2011		
1	"Аз съм ти", реж.Петър Попзлатев	1 150 000	1 852 565
2	"Непознатата / Мечтание за цвят", реж.Михаил Пандурски	1 200 000	2 712 993
3	"Кецове", реж.Иван Владимиров Валери Йорданов	1 247 700	1 559 700
4	"Миграцията на паламуда", реж.Людмил Тодоров	1 150 000	1 515 000
5	"Подслон", реж.Драгомир Шолев	810 000	1 110 000
6	"Тилт", реж.Виктор Чучков-син	930 000	2 144 280
7	"Островът", реж.Камен Калев	910 000	2 993 754
8	"Аве", реж.Константин Божанов	594 000	743 380
9	"Love.net", реж.Илиян Джевелеков	1 308 000	1 972 000
10	"Зад кадър", реж.Светослав Овчаров	1 187 000	1 623 478
11	"Цахес", реж.Анри Кулев	1 368 306	1 687 500
12	"Още нещо за любовта", реж.Магдалена Ралчева	600 000	1 018 033
13	"Лов на дребни хищници", реж.Цветодар Марков	588 400	735 570
14	"Ако някой те обича", реж.Киран Коларов	936 800	1 171 000
15	"Мисия, Лондон" реж.Димитър Митовски	1 308 000	2 481 821
16	"Стъпки в пясъка", реж.Ивайло Христов	1 308 000	1 738 522
	Общо:	**16 596 206**	**27 059 596**
	2009		
1	"Козел", реж. Георги Дюлгеров	1 130 000	1 523 762
2	"Стъклената река", реж. Станимир Трифонов	832 900	1 142 300
3	"Раци", реж. Иван Черкелов	920 300	1 178 816
4	"Похищението", реж. Пламен Масларов	788 000	1 096 463
5	"Хъшове", реж. Александър Морфов	260 000	1 304 240
	Общо:	**3 931 200**	**6 245 581**
	2008		
1	"Хиндемит/Неутрална зона", реж. А.Слабаков	908 000	1 123 544
2	"Единствената любовна история, която Хемингуей не описа", реж. Светослав Овчаров	930 000	1 770 558
3	"Светът е голям и спасение...", реж. Ст.Командарев	880 000	3 693 097
4	"Дзифт", реж. Явор Гърдев	955 000	1 798 472
5	"Прогноза /Балкански блус/", реж. Зорница София	950 000	1 918 432
	Общо:	**4 623 000**	**10 304 103**
	2007		
1.	"Шивачки", реж. Людмил Тодоров	625 000	961 228
2.	"Малки разговори/Смол ток", реж. Вл. Краев	698 500	983 712
3.	"Моето мъничко нищо", реж. Дочо Боджаков	780 000	1 078 884
4.	"Летете с Росинант", реж. Георги Стоев	730 000	2 743 333
5.	"А днес накъде", реж. Рангел Вълчанов	318 000	944 834
	Общо:	**3 151 500**	**6 711 991**
31	**ВСИЧКО:**	**28 301 906**	**50 321 271**
	относителен дял	**56,24%**	**100,00%**

Таблица 25 – размер на държавната субсидия и бюджети на завършените филми за периода 2007-2011 година

[111] Г.Чолаков на база данни http://www.nfc.bg/bg/finansirane/finansova_komisiia.html

Г. SWOT АНАЛИЗ НА АУДИОВИЗУАЛНАТА ИНДУСТРИЯ

За целите на този анализ на аудиовизуалната индустрия е използвано определението от изследването: "Преглед на Европейската аудиовизуална индустрия"[112] на Европейската инвестиционна банка:

Аудиовизуалната индустрия обхваща филмови, телевизионни, видео и мултимедийни пазари. Тези браншове са разделени в различните етапи на дейност, включващи развитие, производство и пускане на пазара:

Етап на **развитие**: продуцентът придобива правото върху оригиналния литературен текст, търси художествени и финансови партньори, прави оценки на бюджета за филма или телевизионната продукция;

Производствен етап: обхваща предварителното производство (**подготовка**) по време, на което се събират всички човешки (творчески и производствен екип), технически (избор на места, строеж на декори, избор на техника) и финансови ресурси (бюджет), необходими за производството на филма или телевизионната продукция, **снимачен период** на аудиовизуалното произведение и **пост-продукция**, която обхваща монтаж, запис, подлагане на музика, специални ефекти и пр;

Етап **разпространение** на аудиовизуално произведение е промоцията и продажбата от продуцента на разпространителска компания или на телевизионен оператор, които предлагат достигането на произведението до зрителите чрез различни технологии;

Етап **показ и излъчване**: аудиовизуалното произведение се показва на кино екрани и всички познати към момента и открити впоследствие способи.

и определението от Закона за филмовата индустрия: "Чл. 2. (1) Филмова индустрия по смисъла на закона е производството, разпространението, промоцията, показът и **съхранението на филми**."

ТЕЛЕВИЗИОНЕН ПАЗАР

силни страни	**слаби страни**
ръст от 110 пъти на излъчените аудиовизуални произведения за изминалите 20 години (от 5998 часа през 1991 г. на 660775 през 2010 г.) от български телевизионни оператори	- ниско културно съдържание; - преобладаващо програмно време за американска продукция - малък дял от програмното време на независими продуценти
- достъп до почти 100 на сто от населението	- ниско културно съдържание; - липса на образователни програми

[112] виж бележка 43, стр.11;

силни страни	слаби страни
	- не се създават аудиовизуални произведения спомагащи за повдигане на националното самосъзнание и етническата толерантност - преобладаващо програмно време за американска продукция
чл.19а, ал.1 от ЗРТ определя за телевизионните оператори 50 на сто от програмното време, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, да бъде за европейски аудиовизуални произведения	- текстът няма императивен характер и това позволява на телевизионните оператори да не го изпълняват, с изключение на БНТ; - мониторингът извършван от Съвета за електронни медии не е публичен - лицензите издадени на телевизионните оператори не са публични и не е ясно дали в тях има задължение и срок за изпълнение на разпоредбите на закона
чл.19а, ал.2 от ЗРТ определя за телевизионните оператори 6 на сто от програмното време, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, да бъде за аудиовизуални произведения създадени от независими продуценти	- текстът няма императивен характер и това позволява на телевизионните оператори да не го изпълняват - липсата на определение за "телевизионна игра" позволява голяма част от предаванията да се отчитат като създадени от независими продуценти - мониторингът, извършван от Съвета за електронни медии не е публичен - лицензите издадени на телевизионните оператори не са публични и не е ясно дали в тях има задължение и срок за изпълнение на разпоредбите на закона
чл.71, т.2 от ЗРТ задължава Българска национална телевизия да подпомата създаването на български филми с не по-малко от 10 на сто от субсидията от държавния бюджет	- от приемането на ЗРТ през 1997 до днес той е изпълнен само през 2004 година, като за изминалия период неизпълнението е от над 13,4 милиона лева
чл.71, т.2 от ЗРТ задължава Българска национална телевизия да подпомата създаването на български филми с не по-малко от 10 на сто от субсидията от държавния бюджет	- голяма част от отчитаните по този параграф средства се използват за вътрешна продукция, несвързана със законовото задължение - с цел да се намали задължението на БНТ към бюджета за плащане на ДДС БНТ неправомерно задължава продуцентите да ползват услуги от БНТ с цени, в повечето случаи по-високи от пазарните - не е регламентирано задължението създаваните произведения по този член от ЗРТ да бъде осъществявано от независими продуценти

силни страни	слаби страни
	- не се спазва Правилника, приет от УС на БНТ за провеждане на конкурсни сесии - не е регламентиран проблема с продуцентските права на филмовите произведения, подпомагани от БНТ - не е регламентирано задължението да се публикуват подробни отчети за изразходваните средства по филми
чл.62 от ЗРТ, регламентиращ задълженията на Управителния съвет на БНТ	- не е регламентирано задължението да се публикуват подробни отчети за приходите и разходите на БНТ - не е регламентирано задължението да се публикуват годишните баланси на БНТ - не е регламентирано задължението да се публикува щатното разписание на БНТ
Възможности	**Заплахи**
подобряване на правната рамка в духа на Европейската политика, определена от Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги - разпространение чрез интернет и доставчици на мобилни телефонни услуги;	- създаване монополно положение на собствениците на медийни конгломерати (телевизии и мултиплекси за излъчване) - зависимост на законодателната и изпълнителната власт от корпоративни интереси

ФИЛМОВ ПАЗАР - ЕТАП РАЗВИТИЕ

силни страни	слаби страни
- в Закона за филмовата индустрия е предвидено подпомагане на този етап от създаването на филма	- отпускане на недостатъчно средства за пълноценното осъществяване на този етап - отпусканите средства не позволяват пълноценно участие на продуцентите в програма MEDIA на Европейския съюз - проектите, кандидатстващи за финансиране на етап производство не са завършени
- утвърдено е проектното финансиране	- липса на достатъчно добри киносценаристи - честа практика е авторите на представяните сценарии да са самите режисьори;
- разглеждане на проектите от Художествени комисии	- зависимост на членове на Художествените комисии от юридическите лица с нестопанска цел, които са ги предложили
възможности	**заплахи**
- увеличаване на средствата за финансиране проекти за развитие	- изолиране от европейския процес; - неподготвен производствен етап

възможности	заплахи
- минимализиране на финансовия риск от пускане в производство на неготови за този етап филми	- разхищение на средства и увеличаване на средствата за производство
- подобряване подготовката по кинодраматургия във висшите учебни заведения	- слаби сценарии и липса на контакт с аудиторията
- увеличаване броя на членовете на Художествените комисии и въвеждане тегленето на жребий в деня на сесията. За всяка сесия жребият определя една трета от постоянния състав на всяка комисия като оценките на избраните членове класират представените проекти за финансиране;	- поддържане на корупционната практика
- стимулиране участието на продуценти в работни семинари по развитие на проекти;	- изолиране от европейските процеси
- стимулиране участието на продуценти в пазари на проекти	- изолиране от европейските процеси

ФИЛМОВ ПАЗАР - ЕТАП ПРОИЗВОДСТВО

силни страни	слаби страни
- в Закона за филмовата индустрия е предвидено подпомагане на този етап от създаването на филма	- неизпълнение на закона в тази му част; - неритмично финансиране през годината; - оскъпяване на производствения процес от неритмичното и недостатъчно финансиране;
- утвърдено е проектното финансиране	- няма регламентирани изисквания в проекта да са указани места за снимки, завършен избор на основни творчески лица, подробен бюджет;
- утвърдено е проектното финансиране	липсата на подробен бюджет и практиката на някои продуценти да кандидатстват [с проекти, чието развитие не е завършено] с искане за по-нисък размер държавно подпомагане от реалния и като следствие след завършване развитието на проекта [в етапа производство] започват да предявяват искания за увеличаване размера на държавното подпомагане - поради незавършеност на развитието не се оценява финансовата страна на проекта преди разглеждането му от художествените комисии, в следствие на което: -- инсититуцията не може да планира точно необходимите й средства

силни страни	слаби страни
- утвърдено е проектното финансиране	-- продуцентът няма яснота за размера на търсените от него финансови средства -- липсата на яснота често води до неправомерни искания и отпускания на средства
- разглеждане на проектите от Финансова комисия	- разглеждане на проектите след решение на Художествените комисии, при положение, че не е регламентирано обвързването на исканото държавно подпомагане при кандидатстването и в последствие; - консултутивен орган, не носещ юридическа отговорност за взетите решения; - решението за размера на държавното подпомагане се взема еднолично поради което досегашната практика е дала доказателства за неправомерни решения;
- разглеждане на проектите от Художествени комисии	- зависимост на членове на Художествените комисии от юридическите лица с нестопанска цел, които са ги предложили - липса на достатъчна квалификация на членовете на Художествените комисии оценяващи проектите;
- от Закона за филмовата индустрия има гарантирани средства за дебюти	- не са регламентирани максималните размери за дебют, които не трябва да надхвърлят 30 на сто от средностатистическия бюджет за предходната година; - не са регламентирани средства за късометражни филми на завършващи студенти - смяната на поколенията е болезнен процес и предпоставка за редица конфликти
- има продуценти с опит и в усвояването на средства от европейски фондове и програми	- няма регламентирани изисквания за упражняване на продуцентска дейност; - практиката режисьори да са и продуценти на филмите си;
- има компании с достатъчно техническо обезпечение за оказване на услуги при създаването на аудиовизуални произведения;	- няма достатъчна подготовка на технически и изпълнителски персонал; - за немалък брой вид техника и услуги предлаганите наемни цени са по-високи от цените на международния пазар;

силни страни	слаби страни
- ниски данъчни и осигурителни ставки, стимулиращи създаването на филми на територията на страната от чужди компании	- липса на достатъчно реклама в специализирани издания в страните с голям обем на филмопроизводство; - недостатъчно развита инфраструктура на страната (магистрали, луксозни хотели...);
възможности	**заплахи**
- Преструктуриране на ИА "Национален фил мов център" във фонд "Национален филмов център", първостепеннен разпоредител с бюджетни кредити с извънбюджетна сметка с цел осигуряване на ритмично финансиране. В съответствие със законодателната практика в Европейския съюз, приходоизточници на Фонда да бъдат отчисления от възложителите на телевизионна реклама, от доставчиците на медийни услуги по смисъла на Закона за радиото и телевизията, от осъществяващите показ и разпространение в киносалоните, от разпространението на DVD и сумата, гарантирана по чл.17, т. 1 от действащия Закон за филмовата индустрия или 25 на сто отчисления от постъпленията по ДДС в държавния бюджет от същите правни субекти,, възлизащи на не по-малко от 187,44 милиона лева през 2010 година; - използване условията на Разпореждане № 4 на Министерски съвет от 27.05.2005 г. за първоначално захранване сметката на Фонда	- продължаване на досегашната практика за финансиране на проекти в корупционна среда и неизяснени отговорности на финансиращия орган
- увеличаване на средствата за финансиране развитието на проекти	- лишаване на нацията от един от най-мощните фактори за самосъзнание
- минимализиране на финансовия риск от пускане в производство на неготови за този етап филми	- разхищаване на средства
- подобряване подготовката по кинодраматургия във висшите учебни заведения	- липса на контакт със зрителите; - невъзможност за пълноценна реализация на международни фестивали
- увеличаване броя на членовете на Художествените комисии и въвеждане тегленето на жребий в деня на сесията. За всяка сесия жребият определя една трета от постоянния състав на всяка комисия като оценките на избраните членове класират представените проекти за финансиране;	- засилване на корупционна практика (ти на мене, аз на тебе)
- недопускане за разглеждане на проекти с незавършено развитие;	- разхищение на средства

възможности	заплахи
- определяне финансовите параметри на проектите от Управителен съвет (юридически отговорен за своите действия и бездействия) преди разглеждането им от Художествените комисии;	- безотговорно раздаване на финансов ресурс и поощряване на корупционни практики
- въвеждане изискване преди реализация на пълнометражен игрален дебют режисьорът да се създал поне два десет минутни филма	- удържаване на снимачния процес и преразход на средства
- регламентиране на поне 2 на сто от средствата за филмопроизводство да са за създаване на късометражни филми от завършващи и завършили студенти по специалноста кинорежисура	- недостатъчна практическа подготовка на режисьорите и като следствие преразход на средства
- въвеждане изискване за продуцент на пълнометражен филм, да бъде физическо или юридическо лице, създало поне два десет минутни филма преди това	- недостатъчна практическа подготовка на продуцента и като следствие преразход на средства
- въвеждане във висшите учебни заведения на специалноста "продуцентст на филми и други аудиовизуални произведения"	- недостатъчна практическа подготовка на продуцента и като следствие преразход на средства
- създаване или използване на съществуващи средни специални училища за подготовка на технически и изпълнителски кадри за аудиовизуалната индустрия	- нарастване на възнагражденията и оскъпяване на производството
- рекламиране природните дадености на страната и ниските данъчни задължения в специализирани издания на страни с голямо производство на аудиовизуални произведения за привличане на чуждестранни продукции	- намаляване броя на реализираните чуждестранни продукции и по-малък приход за бюджета
- косвеното подпомагане на аудиовизуалната индустрия чрез данъчни облегчения на чуждестранни филмови продукции	- намаляване броя на реализираните чуждестранни продукции и загуба на работни места

ФИЛМОВ ПАЗАР - ЕТАП ПОСТ-ПРОДУКЦИЯ

силни страни	слаби страни
- съвременното технологично развитие позволява на продуцентските компании да имат собствени системи за монтаж, с което се намаляват разходи за този процес;	- не се стимулира технологичното развитие на продуцентските компании;
- съществуват компании за звукова постпродукция;	- липса на представителство на Dolby и DTS за оценка на завършения звуков продукт, поради малкия брой произвеждани филми в страната;

силни страни	слаби страни
- добри специалисти по специални дигитални ефекти;	- липса на технологични възможности в страната за сканиране с високо качество (4 К) на 35 мм изходен материал;
- наличие на лаборатория на KODAK за класическия аналогов процес;	- липса на инвестиции в съвременни дигитални процеси поради нисък обем на производство в страната;
възможности	**заплахи**
- да се стимулират продуцентските компании за технологичното им развитие;	- оскъпяване на пост-продукционния процес;
- увеличаване обема на производството на аудиовизуални произведения в страната;	- изнасяне на пост-продукционни процеси като мишунг, лабораторни услуги, специални ефекти извън територията на страната; - напускане на страната от специалистите по специални дигитални ефекти;

ФИЛМОВ ПАЗАР - ЕТАПИ РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ПОКАЗ

силни страни	слаби страни
в чл.26, ал.1, т.3, чл.32, 33, 34 и 44 от Закона за филмовата индустрия са регламентирани средства за промоция и квоти за европейски и български филми	- малък обем на произвежданите български филми, не позволяващ пускането на поне по един филм месечно на екран и поддържане интереса на зрителите към българското кино; - безотговорна приватизация на киносалоните в страната; - монополно положение на конгломерат (собственик на киносалони и разпространител) - липса на достатъчен финансов ресурс за промоция; - концентрация на киносалоните само в София, Пловдив и Варна; - безконтролен пазар на кинопоказа и загуба на навика на публиката да гледа европейски и български филми; - ниска покупателна способност на населението;

силни страни	слаби страни
чл.19а, ал.1 и ал.2 от ЗРТ определят за телевизионните оператори 50 на сто от програмното време, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар да бъдат за европейски аудиовизуални произведения и 6 на сто от програмното време, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, да бъдат за аудиовизуални произведения, създадени от независими продуценти	- текстът няма императивен характер и това позволява на телевизионните оператори да не го изпълняват, с изключение на БНТ; - липсата на определение за "телевизионна игра" позволява голяма част от предаванията да се отчитат като създадени от независими продуценти; - доминиращ показ на американски филми и сериали от телевизионните оператори, с изключение на БНТ; - занижаване на филмовата култура; - мониторингът, извършван от Съвета за електронни медии не е публичен; - лицензите издадени на телевизионните оператори не са публични и не е ясно дали в тях има задължение и срок за изпълнение на разпоредбите на закона; - липса на интерес от страна на телевизионните оператори за предварително откупуване на правата и участие в копродукция;
чл.89, ал.2 от ЗРТ, предвиждащ промоцията на европейски филми да не се включва в ограниченията за рекламното време	- премахването на текста "които се включват в програмите безплатно" практически обезсмисля възможността за промоция, поради липса на финансов ресурс;
- награди и селекция на български филми на значими международни кинофестивали;	- ниско ниво на финансиране в сравнение със страни със съизмеримо население; - малък брой произведени филми, което ограничава експерименталните търсения и включването на повече млади режисьори във филмопроизводствения процес; - неучастие на България в пазарите на значими международни филмови фестивали като Берлин, Венеция, Москва, Карлови Вари, дори и чрез мрежата на European Film Promotion, на която България е член;

- награди и селекция на български филми на значими международни кинофестивали;	- липса на интернет страница на английски език на ИА "Национален филмов център" за предварителна промоция на създаваните български филми извън страната; - невъзможност за дългосрочно планиране поради неритмично финансиране;
възможности	**заплахи**
- интегриране усилията на всички институции, свързани с промоцията на страната;	- несъобразяване с тенденциите за развитие на световното кино;
- създаване на специализирано звено във Фонда със задача подпомогане промоцията и продажбата на български филми извън страната	- липса на възможност за излаз на международния пазар
- използвайки материалната база на читалищата, театрите и финансовия ресурс от европейските фондове да се оборудват дигитални киносалони в окръжните градове с основен репертоар от български и европейски филми;	- недостатъчен показ на български и европейски филми и благоприятни условия за конгломератите слели притежаване места за показ и разпространение на американски филми
- стимулиране на общинските власти за поддържане на салони с репертоар от български и европейски филми;	- лишаване на населението от възможност за национална индентификация
- организиране на фестивали в градове, в които липсват киносалони;	- лишаване на населението от възможност за национална индентификация
- въвеждане на обучение по "История на българското и световното кино" в средното образование	- загуба на ценности и засилване насилието между учащите се
- използване възможностите на Интернет за промоция и разпространение;	- пиратско ползване;

СЪХРАНЕНИЕ НА АУДИОВИЗУАЛНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

силни страни	**слаби страни**
- Съществуването на Българска национална филмотека и архива към Българска национална телевизия;	- липса на хранилища, отговарящи на технологичните изисквания за съхранение на копия и оригинали на аудиовизуални произведения;
- богати на филмови заглавия фондове фондове;	- липса на средства за консервация и реставрация на фондовете; - липса на средства за дигитализация с високо качество на фондовете;
- обучен персонал;	- загуба на обучени кадри

възможности	**заплахи**
- използвайки механизма на държавните помощи и структурните фондове на Европейския съюз да се изгради хранилище отговарящо на технологичните изисквания за съхранение на аудиовизуални оригинали и копия и да се оборудва със съвременна техника, осигуряваща високо качество на консервация, реставрация и дигитализация	- безвъзвратна загуба на безценни образци на националната култура;
- използване на дигитализирания фонд за обучение в средните училища	- да се обезцени националната филмова традиция;
- качване на интернет страница на дигитални копия, с изтекъл срок на авторското право за популяризиране на българската култура и история;	- лишаване на населението от възможност за национална идентификация

Д. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ

Таблица 26 – натурални показатели

показатели	TV оператори	каталог на PPV доставчици	киносалони	филмов архив	независими продуценти
разпространение и показ					
на европейски аудиовизуални произведения	70%	25%	30%	-	-
- от тях български	20%	5%	20%	-	-
дигитализация					
киносалони за показ на български и европейски филми	-	-	28	1	-
на архива	-	-	-	30%	-
произведени филми на български език					
пълнометражни игрални и анимационни	3	-	-	-	15
игрални телевизионни серии	18	-	-	-	18
късометражни игрални	-	-	-	-	20
документални филми	20			-	40
късометражни анимационни	-	-	-	-	15
късометражни анимационни сериали за деца	6	-	-	-	2

1. С цел **осигуряване достъпа на българския зрител до европейски аудиовизуални произведения и произведения на български език**:

1.1. отчитайки съвременното технологично развитие:

1.1.1. и директивата (2010/13/ЕС)[113] в закона за Радиото и телевизията:

1.1.1.1. чл.19, ал.2 и чл.19а, ал.1 да придобият императивен характер за обема на европейски произведения, не по-малко от 50 на сто от програмното време, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар;

1.1.1.2. в чл.19а, ал.2 да се увеличи квотата за произведения, създадени от независими продуценти;

[113] Директива за координирането на някои разпоредби, установени в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги

1.1.1.3. да се създаде нова алинея, която да регламентира, квота за произведения, създадени на български език;

1.1.1.4. да се регламентира прозрачността при изразходване на средствата от Българска национална телевизия, съгласно изискванията на Европейската комисия относно правилата за държавните помощи по отношение на обществените телевизионни оператори[114];

1.1.1.5. да се конкретизира механизма по чл.71 за реда и начина на подпомагане на създаването на аудиовизуални произведения;

1.1.1.6. в допълнителните разпоредби да се създаде определение за "телевизионна игра", тъй като голяма част от програмното време, отчитано като създадено от независими продуценти и европейски произведения по същество са телевизионни игри;

1.2. използвайки механизмите за държавните помощи и структурните фондове на Европейския съюз:

1.2.1.1. да се подпомогне създаването на поне един дигитален киносалон във всички областни градове за прожекция на европейски и български филми;

1.2.1.2. да се подмогне с обезпечаване на необходимите материално-технически средства въвеждането на предмет "Европейско кино – история и съвременност" в системата на средното образование;

1.2.1.3. построяване на хранилище и техническо оборудване, позволяващо дигитализация на националния аудиовизуален архив на съвременно технологично ниво;

2. С цел **осигуряване развитието на производството, разпространението, показа и съхранието на български аудиовизуални произведения**, отчитайки европейската практика на финансиране[115]**,** правните изисквания на Европейската комисия[116] и гарантираното от Министър-председателя споразумение между министерството на културата и юридическите лица с нестопанска цел във сферата на филмовата индустрия, подписано на 22.12.2010 г., при създаването, разпространението, показа, промоцията и съхранението на аудиовизуални произведения и:

2.1. изхождайки от дългосрочния период на реализацията на инвестициите[117], финансирането да бъде на фондови принцип, чрез преобразуване на ИА "Национален филмов център" в държавен фонд "Национален филмов център", който да бъде първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, извън системата на единната бюджетна сметка;

2.2. в съответствие със законодателната практика в Европейския съюз, приходоизточници на Фонда по т.1.2.1. да бъдат отчисления от

[114] виж бел.47
[115] http://korda.obs.coe.int/
[116] COM(2001) 534 финален – Съобщение на Комисията към Съвета, към Европейския парламент, към Икономическия и Социален комитет и към Регионалния комитет по някои правни аспекти, свързани с филмови и други аудиовизуални произведения;
[117] Olivier Debande, Guy Chetrit – "THE EUROPEAN AUDIOVISUAL INDUSTRY: AN OVERVIEW" European Investment Bank, 2001

възложителите на телевизионна реклама[118], от доставчиците на медийни услуги по смисъла на Закона за радиото и телевизията[119], от осъществяващите показ и разпространение в киносалоните[120], от разпространението на DVD[121], и сумата гарантирана по чл.17, т. 1 от действащия Закон за филмовата индустрия или 25 на сто отчисления от постъпленията по ДДС в държавния бюджет от същите правни субекти, възлизащи на не по-малко от 180 милиона лева през 2010 година;

2.3. да се регламентира, че средствата във Фонда по т.2.1. ще бъдат изразходвани, както следва:

2.3.1. за филмопроизводство (на не по-малко от 12 пълнометражни игрални филма годишно) не по-малко от 60 на сто, от които:

2.3.1.1. за подготовка на проекти не по-малко от 5 на сто;

2.3.1.2. за късометражни филми на завършващи студенти не по-малко от 2 на сто;

2.3.1.3. за първи пълнометражни игрални филми не по-малко от 10 на сто;

2.3.1.4. за международни копродукции не повече от 20 на сто;

2.3.1.5. за не повече от 10 на сто за филми и аудиовизуални произведения снимани на територията на Ребулика България

2.3.1.6. за създаване на филми предназначени за телевизионен екран не повече от 10 на сто;

2.3.2. за разпространение не по-малко от 5 на сто;

2.3.3. за съхранение, реставрация и дигитализация на аудиовизуалния архивен фонд не по-малко от 5 на сто;

2.3.4. за промоция не повече от 5 на сто;

2.3.5. за резерв на фонда не по-малко от 5 на сто;

2.4. максималният размер на финансиране на проект за:

2.4.1. пълнометражен филм да не надхвърля 70 на сто от размера на средностатистическия бюджет на съответния вид кино за предходната година;

2.4.2. за първи пълнометражен филм да не надхвърля 30 на сто от размера по т.2.4.1.;

2.4.3. предназначен за телевизионен екран да не надхвърля 20 на сто от размера по т.2.4.1.;

2.4.4. развитие на проект да не надхвърля 5 на сто от размера на средностатистическия бюджет на съответния вид кино за предходната година;

---

[118] 107,88 милиона лева ДДС от телевизионна реклама през 2010 г., като се отчита, че това за първи път има спад от последните двадесет година - http://www.capital.bg/biznes/media_i_reklama/2011/03/23/1064155_ara_s_14_sa_spadnali_investiciite_v_reklama_prez_2010/

[119] по данни от НСИ не по-малко от 2 милиона домакинства ползават доставката на телевизионни програми по кабел, което предполага, при средномесечна такса от 15 лв., не по-малко от 68,56 милиона ДДС приход на бюджета;

[120] 5,5 милиона лева ДДС през 2010 - http://www.nsi.bg/otrasal.php?otr=24&a1=644&a2=647#cont

[121] 5,5 милиона ДДС през 2010 - приходите от киномрежата и приходите от продажбата и отстъпени под наем DVD носители, по данните на European Audiovisual Observatory (Yearbook 2009, volume 3, p.p.52, 88) са приблизително равни;

2.5. в приходната и разходната част по т. 2.3.5. да бъдат създадени индивидуални партиди за всеки продуцент, където да се набират средства от приходите му от постъпления от използването на аудиовизуални произведения с цел стимулиране създаването на произведения, насочени към широка аудитория. Средставата, набрани в индивидуалната партида, да бъдат отпускани автоматично на продуцента при реализация на негов следващ проект;

2.6. с цел елиминиране на слабостите на досегашната практика, при която:

2.6.1. размерът на средствата за финансиране на всеки проект се определя от консултативен орган (Финансовата комисия) не носещ юридическа отговорност за решенията си, Фондът, по т.2.1. да бъде ръководен от Управителен съвет, формиран от представители, определени от:

2.6.1.1. Министъра на финансите - председател;

2.6.1.2. Министъра на културата след конкурс:

- изпълнителен директор;
- двама специалисти продуценство;
- специалист разпространение и показ;
- специалист съхранение и консервация на аудиовизуални произведения;

и назначени от Министър-председателя, носещи юридическа отговорност за определения от тях размер на държавното подпомагане и целесъобразността на изразходването му за всеки отделен проект;

2.6.2. селекцията на проектите да се извършва от постоянни Художествени комисии за всеки вид кино като всяка комисия е в състав от 15 члена и в деня на конкурсната сесия с жребий се определят пет, чиито оценки класират проектите за финансиране;

2.7. гарантиране взаимодействие между управителния съвет на фонда и Съвета за електронни медии в определяне на обща политика в аудиовизуалната сфера;

2.8. с оглед гарантиране прозрачност в действията на Фонда всички решения на Управителния съвет да се обнародват в Държавен вестник и на интернет страницата му.

СЪДЪРЖАНИЕ

http://www.uis.unesco.org/Culture/Pages/framework-cultural-statistics.aspx

статистическа рамка на сферите в културата

